

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.FÜZZENKÉRTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évf. 117. szám

Szombat, 1926. május 29

Közel háromszáz

főnyi többséggel fog rendelkezni a kormány a kamarában. Bőven elegendő hozzá, hogy technikailag megállhassa helyét és a leszavaztatás veszedelemét elkerülje. És arra is alkalmas lesz ez a tekintélyes képviselőtöbbség, hogy kedvezően elhárítsa a kormányról azokat a váharokat, melyeket az ellenzék különböző alkalommal, különböző címeken fog támasztani.

Ez a számbeli fölény azonban nemcsak fizikai erőfölényt jelent, hanem sokkal inkább erkölcsi tökélet, ami annál sokkal értékesebb. Ha tekintetbe vesszük hogy micsoda hatalmat és befolyást jelentett Romániában a liberális párt, mely négyéven át feküdt az országon és a közéleten, s micsoda lángoló harci tűz hevítette az egyesült ellenzék, mely a kormányzásra való igényét nemzeti juss gyanánt akarja érvényesíteni, az Averescu-kormány győzelmét nagyarányúnak és morális szempontból is jelentőségesnek mondhatjuk. Elvégre a választások, aránylag kevés defektust leszámítva, ami a nagy egészben és különösen a liberális választások módszeréhez képest ugyiszólván jelentéktelen, teljesen alkotmányos módon, a legszigorúbb törvényes formák közt, titkos szavazással, a politikai meggyőződés szabad megnyilatkozásával mentek végbe. És e választások útján jutott a kormány a maga kétszázötven-háromszáz főnyi többségéhez, ami annyit jelent, hogy Románia népeinek többsége tudomásul veszi a néppárti kormány vállalkozását, bízik ennek a kormánynak a programjában és olyan munkát vár tőle, mely eltérően az eddigi rendszertől, tényleg megszilárdítja és előreviszi a konszolidáció nagy művét. A nép millióinak e szabad megnyilatkozása a választásokon egyúttal arra is mandátumot adott a kormánynak, hogy kérés nélkül szigorral tisztítsa meg az országot a paraziták hadától és minden olyan salaktól és salangtól, mely akadály volt az egészséges kibontakozásnak és díszkreditálta Románia hírét, tekintélyét.

Főképp pedig szentesítette a választás a kormány programjának egyik legjelentősebb pontját, az igazságosság és jogegyenlőség politikáját, amit a nemzeti kisebbségek irányában kíván szolgálni és érvényesíteni a kormány. Ha a román nép többsége nem vallaná a méltányosság jog, szabadság és testvériség elveit, ha Románia szempontjából bűnnek és nem erénynek tekintené a nemzeti kisebbségek sérelmei orvoslását és törvényes állása elismerését, megbuktatta volna és nem jutta volna többségre a kormány pártját. Ebben van a mi legnagyobb elégtételünk megnyugvásunk és bizalmunk.

A népszavazás azonban nemcsak a kormány politikáját hagyta jóvá és a nemzeti kisebbségek megtámadott és elvitatott igazságának szolgáltatott elégtételt, hanem egyúttal lesújtó ítéletet mondott a liberális uralomról is, mely a reakciót, a korrupciót és az erőszakos so-

vinizmust szolgált. Hol vannak a Bogdán Stefanok, a Floreaék, az Ileanuk, a Florescuk, az Ernyeiek, akiket a csíki háromszéki és udvarhelyszéki székelyek választottak annak idején képviselőnek, szenátoroknak? Hol vannak ők, mi helyt nincs többé erőszak, presszió, uralópás, szavazathamisítás? S a magyarságnak nyomban tizenöt képviselője van a kamarában, az eddigi három valóban választott képviselő helyett, mi helyt a nép akarata szabadon nyilvánulhatott meg, s lehetne, s volna még több is, ha a magyarság, méltányolva a kormány lojális magatartását a nemzeti kisebbségekkel szemben és helyzetét a kormányzás súlyos feladataival és a parlamenti ellenzékkel szemben, nem juttatott volna mandátumot ott is a néppárt vezetőalakjainak, a

hol egyébként magyar jelöltet vihetett volna győzelemre.

A kormány számbeli és erkölcsi győzelme, amellyel szoros összefüggésben a nemzeti kisebbségek számbeli és erkölcsi győzelme, teljessé csak a program méltó megvalósítása által válik. Ez a nehezebb feladat, de egyúttal a fontosabb, a döntőbb is. Ettől függ a kormány és pártja megszilárdulása, s Románia jövője. A jó törvényektől, bölcs és erélyes végrehajtástól, a közélet megújításától, a társadalmi erők egyensúlyától, az okos gazdasági politikától, a jog és igazság uralmától, a kultúra és civilizáció szabad szárnyalásától. Ettől függ, élde valósággá válik-e mindaz, amit a kormány programjában a nemzetnek ígért?

Beérkeztek a végleges eredmények az erdélyi kerületekből

Az egyesült ellenzék csak öt kerületben kapott abszolút többséget
A kormány 75-80 százalékos győzelmet aratott az egész országban

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) A tegnapi esti kamarai képviselőválasztás erdélyi eredményei most már többé-kevésbé teljesen tisztán láthatók. A részletes jelentések már majdnem minden megyéből beérkeztek s ma már tiszta képet lehet alkotni arról, hogy miképpen alakult Erdélyi képviselője a bukaresti parlamentben.

A végleges eredmények az egyes erdélyi megyékben (a székely megyék kivételével, a melyeknek eredményei már eléggé ismertek) a következők:

Kisküküllőmegye: kormánypárti 13933, ellenzéki 11177, liberális 986.

Kolozsmegye: kormánypárti 14989, liberális 442, antiszemita 1467, kommunista 831, egyesült ellenzéki 26688, szocialista 2162.

Bihar-megye: kormánypárti 25407, nemzeti párti 31254, cizpárti 3947, szociáldemokrata 995, kommunista 8488, parasztpárti 274, liberális 1512; megsemmisítettek 1332 szavazatot, érvénytelen 1254 szavazat.

Alsófehérmegye: kormánypárti 8765, ellenzéki 22637, liberális 1265, antiszemita 521; szocialista 422.

Nagyküküllőmegye: kormánypárti 16467, ellenzéki 17349.

Fogarasmegye: kormánypárti 4822, liberális 619, egyesült ellenzék 10108; antiszemita 391.

Marostordamegye: kormánypárti 22210, liberális 967, egyesült ellenzéki 8356, kuzista 357, kommunista 2047.

Szalmármegye: (egy kerületből még nem érkezett be jelentés) kormánypárti 23288, parasztpárti 7750, kuzista 6555, szocialista 1280, kommunista 2190, liberális 1500.

Temesmegye: kormánypárti 45928, liberális 2593, kommunista 8865; egyesült ellenzéki 25837, kuzista 6442, szocialista 3345.

Szörénymegye: kormánypárti 12972, liberális 2300, egyesült ellenzék 15300; antiszemita 4500, kommunista 1200, szocialista 100.

Krassómegye: számszerű eredmények nem érkeztek, százalékokban a szavazatok a következőképpen oszlanak meg: kormánylista 36 százalék, egyesült ellenzék 24 százalék, antiszemita 15 százalék; kommunista 12 százalék, liberális 9 százalék; szocialisták 4 százalék.

Máramarosmegye: avereszkánus 6275, egyesült ellenzéki 7452, liberális 1176; megsemmisítettek 1532 szavazatot. Máramaros-szigeten a kormánylista nagy győzelmet aratott.

Szamosmegye: kormánypárti 10364, liberális 269, egyesült ellenzéki 20019; szocialista 535, kuzista 917.

Aradmegye: kormánylista 30812, liberális 2912, ellenzéki 26670, kommunista 5849; kuzista 9622.

Szilágymegye: kormánylista 22787, egyesült ellenzék 25578, szocialista 1140, kuzista 1037, liberális 683.

Hunyadmegye: egyesült ellenzék 43000, kormánypárti 18000, liberális 3350; kuzista 1780, szocialista 2450; kommunista 590. Ebből a Zsilvölgyére esik: 1551 egyesült ellenzéki, 1447 avereszkánus, 556 liberális, 260 antiszemita, 1394 szocialista és 81 kommunista szavazat.

Az egyesült ellenzék esélyei

Az erdélyi eredmények összetevéséből, a székely megyék szavazatainak hozzászámításával kiderül, hogy Erdélyben is a kormánylista van többségben. Az egyesült ellenzék mindössze öt megyében ért el abszolút többséget: Kolozsmegyében a szavazatok 58 százalékát, Alsófehérmegyében 67 százalékát, Fogarason 65 százalékát, Tordán 54 százalékát, Szamosmegyében 50 százalékát. Az egyesült ellenzék sajtóirodája még egy hatodik megyét is említ, Szilágy megyét, ahol azonban még az 50 százalék is alig biztos.

Kik jutottak be a magyar jelöltek közül a parlamentbe?

Politikai körökben nagy érdeklődéssel és élénkséggel tárgyalják azt a kérdést, hogy a lejáratott választások során hány magyar képviselő jutott be a parlamentbe? Most már kétségtelen, hogy Bokor Márton bánffyhungyadi fiszteletes és Jósika János, szilágymegyei jelölt estek a képviselői mandátumtól. Nagyobb vita folyik Weisz Sándornak, a nagyváradi paktumos lista hetedik jelöltjének mandátuma körül. A vita során az az álláspont jegecsedik ki, hogy bár a nagyváradi lista nem kapott abszolút többséget, Goga Oktávián lemond a váradi mandátumról, s ebben az esetben Weisz Sándor a hetedikről a hatodik helyre kerül, s így bejut a képviselőházba.

Az eddigi eredmények szerint valószínűleg a következő erdélyi magyar képviselők kerülnek be a parlamentbe:

Arad: Paretz Béla dr.

Brassó: Szele Béla dr.

Bihar: Kotzó Jenő, Weisz Sándor dr.

Csik: László Dezső dr., Willér

József dr.

Háromszék: Török Andor dr., Ignácz László.

Marostorda: Bernády György dr., Szoboszlai László.

Szatmár: Paál Árpád.

Udvarhelymegye: Bethlen György gróf, Sebesi János dr., Laár Ferenc.

A legnagyobb arányú a győzelem az egyetemes magyar-párti kormánylistán Udvarhelymegyében, ahol a lista, amelyen Bethlen György gróf a listavezető, kilencvennyolc százalékos többséget ért el.

Tüntetés Kolozsvárott

KOLOZSVAR (A Brassói Lapok tudósítójától.)

Hivatalosan bejelentik a kormánypárt győzelmét

Kolozsvárott a kormánypárt plakátokon jelentette be már a tegnapi nap folyamán, hogy az Averescu-kormány, nyolcvan százalékos többséget kapott az ország egész területén. A hivatalos Rador-iroda ma egy hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a legújabb eredmények szerint is a kormány, 75-80 százalékos győzelme biztosítottak látszik. A jelentés szerint a kormány, különösen Beszarábiában ért el jelentős eredményeket.

Goga Oktávián nyilatkozik a választásokról

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Goga Oktávián belügyminiszter ma magához kérte a sajtó képviselőit, hogy nyilatkozatot adjon nekik a választások eredményével kapcsolatban. Goga a következőket mondotta:

— A választások eredményével meg vagyok elégedve. A számok eléggé beszélnek, nincs szükség arra, ahogy azokat a magam részéről kommentárokkal kísérem. A párt politikája egész teljességében érvényesült. A kormány helyzete a választások nyomán teljesen konszolidálódott, s megkezdheti erő-

teljes munkásságát.

— Mint belügyminiszter nemcsak a választások eredményével, de azok lefolyásával is meg vagyok elégedve. A választások tisztasága és sima lefolyását mi sem zavarta, rendellenesség nem fordult elő, s olyan incidens sem, amely miatt utólag sajnálkozni kellene.

— Nem analízálom a jövő parlament összetételét sem. Örvendek annak, hogy van parlamenti ellenfelünk, amely becsületes munkánkat ellenőrizheti.

Kik lesznek Temesvár képviselői?

TEMESVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Temesváron a kormány, eddig hét mandátumot kapott és pedig Goldis László, Imbroane Nicolae, Krauter Ferenc, Grosorean Kornél, Cioban Pompil, Bucurescu Tivadar és Jorgulescu Spiridon. Goldis László azonban valószínűleg az aradi mandátumot fogadja el, s bekerül még Ritter Imre. A nemzetiek listájáról bekerül Bocu Sever, Chirvasie Vazul, a dolgozók blokkjából Müller Kálmán, aki azonban Krassóban listavezető, s helyette valószínűleg Nagy Hugó kerül be a parlamentbe. Így Temesvárnak öt avereszkánus, két sváb, egy nemzeti, egy parasztpárti egy szocialista képviselője lesz. A magyarság, bár ezen a listán jelöltje nem volt, mégis a Magyar Párt meggyőzéséhez híven szavazott.

A háromszéki választás végleges eredménye

Sepsiszentgyörgyről jelentik: Most érkezett be Ifyfalva választási eredménye. Eszerint az egyezményes lista 1562 szavazatot kapott, a liberális párt 52, a nemzet ipart 411; szavazatot. Így a végső eredmény értelmében az egyezményes lista 21260 szavazatot nyert, a liberális párt 317; a nemzeti párt 1334 szavazatot. A százalék aránya ugyanis eléri a 94 százalékot.

Résztvettek-e a katonai repülőgépek a választási propagandában?

A lapok is jelentették, de a hadügyminiszteriumhoz is érkeztek jelentések arról, hogy a választási propaganda idején egyes helyeken katonai repülőgépeket használtak fel a kormánypárt melletti agitáció céljaira. A hadügyminiszterium a jelentések alapján vizsgálatot indított, s most az közli, hogy amennyiben a repülőgépek tényleg használtak propaganda céljaira, azok nem katonai, hanem Franco-Romana vállalat gépei voltak, amelyeket a propaganda céljaira bizonyos helyeken kibéreltek. Tény az, hogy repülőgépek rendelkezésre bocsátását kérő kérvények érkeztek a hadügyminiszteriumhoz, azonban nem Franco-Romana vállalat gépei voltak, amelyeket a propaganda céljaira bizonyos helyeken kibéreltek. Tény az, hogy repülőgépek rendelkezésre bocsátását kérő kérvények érkeztek a hadügyminiszteriumhoz, azonban nem Franco-Romana vállalat gépei voltak, amelyeket a propaganda céljaira bizonyos helyeken kibéreltek. Tény az, hogy repülőgépek rendelkezésre bocsátását kérő kérvények érkeztek a hadügyminiszteriumhoz, azonban nem Franco-Romana vállalat gépei voltak, amelyeket a propaganda céljaira bizonyos helyeken kibéreltek.

Ebben az ügyben egyébként Mircescu hadügyminiszter ma hosszasan értekezett Ru deanu tábornokkal.

A pénzhiány magyarázza a lej értékelkedését

Az exportőrök nagymennyiségű devizát kínálnak megvételre, de nincs felvevő

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A lej kül- és belföldi értékelésében néhány nap óta öröndetes javulás észlelhető, mely mára már erősebb fokú szilárdulást mutat. S amint annak idején az oly nagy nyugtalanságot felvert rohamos beszállás is elsősorban a

földi hatásra vezethető vissza, úgy a monetárius irányzat is belföldi pénzügyi viszonyok alakulásának tudható be.

Tudvalevő, hogy néhány hete a külkereskedelmi mérleg kiegyensúlyozása végett erős a kivétel fokozására és intenzívebb tételére nagy erőfeszítéseket tettek az illetékes tényezők. Ennek az volt a következménye, hogy az exportőrök erős válságba kezdtek, a mezőgazdák feles terményeiket eladták. Ezen a módon rengeteg készpénz került a falusi gazdák kezébe, akik nem nagyon siettek annak továbbadásával. Ennek a körülménynek tudható be az az erősen érezhető pénzhiány, mely a piacot uralja. Legalább három-négy heti időközbe telik, míg a gazdáknál felhalmozódott pénz újból forgalomba kerül s a pénzhiány enyhülni fog.

Ehhez a pénzhiányhoz hozzájárul még a választásokkal kapcsolatos elfoglaltság és hangulat, úgy, hogy a kereskedők nem vásárolnak devizákat s a pénzhiány arra készteti őket, hogy csak szükség esetén tegyenek eleget külföldi kötelezettségeiknek. Így semmi kereset sincs a devizapiacra. Vannak, akik újabb áresésre számítanak s ezért tartózkodnak a vásárlástól.

A kínálatot fokozza az exportőrök nehéz helyzete is. Amikor az exportmozgalom megindult az exportőrök a vásárlások révén nagy kötelezettségeket vállaltak. Az eddigi kötések közül és exportálásból eredő ellenszolgáltatás most kezd befutni az exportőrök pénztárába. Itt azonban nem pihenhetnek még a devizák, mert az exportőrök kénytelenek kifizetéseket eszközölni s kötelezettségüknek eleget tenni. Ezt leiben vállalták a terményeladókkal szemben; kénytelenek tehát devizákat bármilyen áron felkínálni és eladni, csak hogy lejt kapjanak s terheiket kiegyenlítsék. Mindez persze erős kénálra s a devizák árának lehangolására vezetett.

Ezt a belföldi mozgalmat leszámítva már a külföld is, ahol a lej értéke már a két szanlimon felüli zürichi árfolyamot. A külföldi mozgalmat elő segítette az a körülmény is, hogy a lej külföldi alacsony árfolyama konvenciós egyes exportőröknek s ezek nagymennyiségű lejt vásároltak össze. Ez a vásárlás is hozzájárult a lej külföldi áremelkedéséhez.

Francia-szerb szövetség küszöbén

Nincsics Párisban tárgyal Brianddal

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nincsics, Jugoszlávia külügyminisztere tegnap Genfől Párisba érkezett és igen fontos tanácskozásokat kezdett a francia kormányfővel.

Még a szerb kormányválság súlyos napjait megelőzően megindultak a tárgyalások egy francia-szerb katonai szerződés megkötése érdekében s ezek csak a szerbiai helyzet fölfordulása miatt akadtak meg. A francia kormány érthető idegességgel fogadta a német-orosz meg egyezés hírére és azonnal hozzátett, hogy a kisántant államához és Olaszországhoz fűződő viszonyát mélyebb alapokra fektesse. A francia-szerb szövetség eszméjét már a Nincsics és Mussolini között lefolytatott tárgyalások alkalmával is helyesnek vélte mindkét állam diplomáciája és az olasz megbeszélések lezárásával Nincsics azonnal érintkezésbe lépett Brianddal.

Francia részről nem tagadják, hogy a küszöbön álló védelmi szerződések valószínűleg foghatók föl az orosz-német szövetség fenyegető jellegére.

A lej Zürichben nyitáskor 2.04

Magyar Választópolgárok!

A nagy alkotmányos mérkőzés második döntő csatáját május 28-án, pénteken kell megvívni. Az a fényes eredmény, melyet a május 25-iki képviselőválasztás során tanúsított fegyelmezettség, kitartás és felkészülés termelt meg, teljessé csak egy válhat, ha a május 28-ikán megtartandó szenátorválasztáson is a mi jelölteink győznek. Nem elég ugyanis, hogy a törvényhozás egyik házában legyünk erősek, feltétlenül szükséges, hogy a szenátusban is a megértés, az egyenjogúság, a törvényesség és a közéleti tisztaság hívei és munkálói legyenek fölényes többségben. Ezért minden magyar választópolgár járuljon május 28-ikán az urnák elé és adja le szavazatát a * jeles listára, melyen a román-magyar-szász kartel jelölteinek neve ékeskedik.

Brassó megyében a magyaroknak és a szászoknak a kormány által megkötött egyezsége értelmében, a mi jelöltünk

Polony Arthur dr.

Minden magyar választópolgárnak erköl-

csi és becsületbeli kötelessége Polony Arthur dr.-ra szavazni.

A szavazás ugyanúgy történik mint a képviselőválasztásnál. A szavazólap első oldalán a felső bal sarokban van a * jellel ellátott lista Polony Arthur dr. névvel. Minden magyar választó üsse bélyegzőjét erre a listára és biztosítsa ez által a megkötött testvéri frigy diadalát és népünk boldogulását.

Magyarok! A kötelesség szólit, a becsület hív. Legyen május 28-án minden magyar választó az urnáknál és szavazzon a * jeles listán levő jelöltünkre,

Polony Arthur dr.-ra

Aki előtt szent a becsület és az adott szó; aki szívén hordja népe és az ország boldogulását; aki meg akarja alapozni népének jobb és boldogabb jövőjét: az a mi listánkra, a mi jelöltünkre szavaz. Hítszögő és áruló, aki másképp cselekszik!

Az Országos Magyar Párt
Brassó megyei Intézköztetősége.

A törvény megbünteti azt, aki nem szavaz. A magyar nép kiközösíti azt a magyart, aki nem a * jelű listára szavaz.

Windischgrätz és Nádosy négy-négy évi fegyházat kaptak, Baross Gábort és Szörtsey Józsefet felmentették

A bírói ítélet lesújtóan hatott a vádlottakra

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A frankügyben a törvényszék szerdán este 7 órakor hirdette ki az ítéletet. E szerint a bíróság Windischgrätz herceget és Nádosy egyenként négy-négy évi fegyházra, Haits Lajost, Kurtz Sándort egy-egy évi börtönre, Gerő Lászlót két évi fegyházra, Rába Dezsőt másfél évi börtönre, Kovács Gáspárt komornyikot tizhavi börtönre, Mankovich Bélát egy évi börtönre, Scharff Nándort, Kiss Lajost, Hampel Ferencet, Spannring Lászlót, Parragh Ferencet egyenként hathavi börtönre, Hala Józsefet, Agoston Árpádot, Velösy Béát egyenként kéthavi fegyházra, a mit a vizsgálati fogsággal kitöltöttek, Andor Endre nyolchavi, Schwetz Tibort héthavi, Winkler Istvánt négyhavi, Olchváry Jent öt havi fegyházra ítélte.

Szörtsey Józsefet és Baross Gábort a törvényszék felmentette.

A lefoglalt hamis frankokat és kliséket a bíróság elkobozta, és kiadja a francia banknak. Kötelezte továbbá a vádlottakat, hogy tízenöt nap alatt

egy frankot fizessenek meg a francia banknak,

Nádosy és Windischgrätz a fegyházbüntetésen kívül a bíróság 3—3 évi hivatalvesztésre és polgári jogaik felülgészítésére ítélte. Ugyancsak 3—3 évi hivatalvesztésre ítélte a bíróság Haitsot, Kurtzot, Gerőt, Andort, Schwetzot.

A bíróság Windischgrätzet és Nádosy mint tettestársakat mondotta ki bűnösnek a pénzhamisítás büntetében; ezenkívül Nádosy hétrendbeli közokirathamisítás büntetében mint felbujtót, továbbá háromrendbeli közokirathamisítás büntetében, mert mint főkapitány hatáskörébe ütközően állított ki utleveleket továbbá közokirathamisítás büntetében a Jankovichnak szerzett fűtőigazolvány miatt. Windischgrätzet hétrendbeli közokirathamisítás büntetében mint bűnszervezőt, Haitsot és Kurtzot pénzhamisítás büntetében mint bűnszervezőket, Gerőt Parraghót, Scharffot pénzhamisítás büntetében, Rábat pénzhamisítás büntetében mint bűnszervezőt, továbbá háromrendbeli közokirathamisítás büntetében, Halát Agoston, Velösy pénzhamisítás vét-

ségében Andort, Schwetzot hamis pénz forgalomba hozatalának büntetében mint tettestársakat, továbbá közokirathamisítás véttségében, Winkler hamis pénz forgalomba hozatalának véttségében mint bűnszervezőt, valamint közokirathamisítás véttségében, Mankovichot, Kovács Gáspárt hamis pénz forgalombahozatala véttségében, Olchváryt közokirathamisítás és bűnpártolás véttségében Varghát mint bűnszervezőt mondta ki bűnösnek a törvényszék.

Windischgrätzet Nádosy tiz—tiz millió, Haitsot, Kurtzot, Gerőt, Rábat két-két millió, Parraghót, Kiss, Scharffot, Hampel, Spannringot, Schwetzot, Andort, és Winkler 1—1 millió, Mankovichot és Kovácsot 2—2 millió korona pénzbüntetésre ítélték.

Az ítélethirdetés megdöbbentette a vádlottakat. Nádosy tenyerébe hajtva fejét mozdulatlanul ült. Windischgrätz halálsápadtan ajkát harapdálta. A többiek is megrendülve hallgatták az ítéletet.

Az ítélet indokolása

Sem Bethlen, sem a miniszterek nem tudtak a hamisításról

Az ítélet indokolásának felolvasása két óra hosszat tartott. Az indokolás azt mondja, hogy nem sikerült kideríteni, hogyan keletkezett a pénzhamisítás eszméje. Bár egyes források Mészáros és németországi behatásokat említettek, semmi konkrétum ezekre vonatkozóan föl nem merült. Nem fogadható el a térképészeti intézet alkalmazottainak az a védekezése, hogy parancsra cselekedtek, hiszen Gerő László gondolkodási időt kapott, ami parancs esetén nem létezik. A hazafias célra való hivatkozás is ellentétes a parancssal. Csak Nádosy személye kelthette azt a benyomást, hogy a kormány tudott az ügyről, egyébként a tárgyalás folyamán kiderült, hogy

sem Bethlen, sem a kormánytagok semmit sem sejtettek róla,

sőt Windischgrätz egy ízben kijelentette, hogy veszélyes volna, ha Bethlen megtudná. Nádosy bevallotta, hogy ő hivatalos faktorokkal nem közölte a tervet.

Ezután az indokolás a tanuvalomásokkal foglalkozik. Pallavicini valomása csak hallott dolgokról bizonytalanul szól, Hir György valomásáról pedig kiderült, hogy teljesen valótlan. Bethlen minden eselben megtette az intézkedéseket. Annak a gyanúnak árnyéka sem merült fel, hogy a vádlottakat anyagi érdek vezette volna. A bíróság elhiszi, hogy hazafiasból cselekedtek, elismeri, hogy nem közönséges gonosztevők, hanem áldozatai annak a balszerencsének és katasztrófának, mely Magyarországot a feldarabolással tönkretette. A bíróság meg is érti őket, de helyteleníti cselekedetüket, mert jogrendellenes és ezért elítéli. Sulyosbírónak tudja be a bíróság, hogy Nádosy, Windischgrätz és a térképészeti intézet vezetői a külvilág előtt azt a hamis látszatot keltették, mint a hivatalos tényezők is részesek volnának a hamisításban. Gerőre sulyosbíró, hogy a lelke volt a technikai munkálatoknak. Rába, Mankovich és Kovács kivételével valamennyire nézve enyhítő körülmény a hazafias cél, a térképészeti intézet alkalmazottaira meg a felettesek kívánsága. Baross Gábort felmentették, mert ő mindenképpen megakadályozta a tettet és Bethlent is értesítette. Szörtseyt felmentették, mert részvétele nincs bizonyítva.

A főügyész csak Nádosy minősítése miatt felelbe, különben megnyugszik az ítéletben.

A bíróság Windischgrätzet és Nádosy kivéve, valamennyi vádlottat szabadlábra helyezi.

A román és magyar kultúra közös ünnepe

Pénteken lesz az Antonia előadása Brassóban

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nevezetes kulturális esemény színhelye lesz május 27-én, pénteken Brassó városa. A kolozsvári román nemzeti színház tagjai Kolozsvár és Nagyvárad után Brassóban is eljátszák Lengyel Menyhértnek, a kiváló és immár világhírű magyar drámaíróinak egyik legújabb és legkitűnőbb darabját, az Antonia melynek művészi szépségeiben magyar előadás nyomán a brassói magyar közönségnek is volt már alkalma gyönyörködnie.

Ezuttal azonban többről van szó, mint a kiváló színmű élvezéséről. Itt a román kultúrának a magyar kultúrával, a román léleknek a magyar lélekkel való ölekezéséről, s annak a tanúságtételéről van szó, hogy, a kölcsönös lojalitás és bizalom, a szellemi és erkölcsi értékek kölcsönös megbecsülése legalkalmasabb a faji és politikai ellentétek áthidalására, a múlt fájó emlékeinek és a jelen bántó hatásainak az eloszlatására, elnémitására.

Holnap, pénteken este az Apolló termében tartják a román színészek a magyar Antonia előadását. A román közönségnek játszik románul, de kelfe mondanunk, hogy nekünk magyaroknak is ott kell lennünk ezen az előadáson, mely jóval több egy színházi vendégszínélésnél: a kultúra és a kultúrában találkozó testvériség ünnepe. Felhívjuk a brassói magyar közönséget, menjen el minél nagyobb számban erre az előadásra, bizonyítva ezzel is a nemes készségét a baráti kézfogásra, az elismerés érzésére; hogy román színészek, magyar író magyar darabját mutatják be a román közönségnek, s a szolidaritás amaz erejét és hatalmát; mely a kultúra szeretete és szolgálata által minden akadályt, mely elválasztja a népeket, legyőzi.

Legyen a magyar közönség részvétele az előadáson ünnepi demonstrációja a román magyar barátságnak és harmoniának!

Újabb incidens a bolgár-török határon

SZÓFIA. A görög-bolgár határon újabb incidens volt. A görögök egy a határt állépó bolgár rablóbandára tüzeltek, egy rablót megöltek, de megsebesítettek egy bolgár katonát is. A diplomáciai tárgyalások megindultak.

A Nemzetközi Naptáregyesület szombattal akarja felcserélni a vasárnapot

Két szombat egymás mellett. — Megállapították Mózes régi naptárát Junius végén újra tárgyal a Népszövetség a naptáregyesítésről

GENF. (A Brassói Lapok kiküldött tudósítójától.) Az emberek közötti választások egyike a különböző naptár, amiről már gyakorlati főként munkásszempontok miatt is megállapították, hogy reformra szorul. Az eddigi próbálkozások nem jártak sikerrel, mert részben az egyház, részben az emberek szokatlanságától való félelme nem engedte meg az egységesítést. Ez nem vette el a kísérletezők tervét és nagyon gyakran állnak elő tervekkel, melyek közül tudományos szempontból is legérdekesebb az amelyet most tett le a Népszövetség elé két amerikai tudós az egyik Marvin, az Amerikai Egyesült Államok csillagászati intézetének igazgatója, a másik pedig Cotsvarth B. a Nemzetközi Naptáregyesület igazgatója.

A két tudós megtalálta Mózes eredeti naptárát és félezer éve használaton kívüli naptárát és elfogadásra ajánlotta a Népszövetségnek. A kérdéses naptár ismertetését maga Cotsvarth személyesen hozta el Genf-be.

Ismeretes a történelemből, hogy a régi naptárokat a papok titokban tartották és Mózes naptára részben a papi titoktartás miatt nem kerülhetett napvilágra, részben pedig azért, mert a babiloniak Kr. e. 600 évvel Jeruzsálem elfoglalásakor leolták a zsidó pa-

pokat és elpusztították a könyveket és irományokat tartalmazó helyiségeket. A zsidók maguk sem ismerték a naptárt és ezért újabb naptárt fogadtak el.

A két tudós hosszú kutatások után megállapította, hogy Mózes naptára a mai időkre is alkalmas és ez tisztán csak a pünkösdi megünneplésének köszönhető.

Mózes közbevette a pünkösdsöt, mint a hét nyolcadik napját, hogy a fennmaradó napot beolvashassa az ötvenkét hétbe. Ez módosította a hét napjainak elnevezését és a hónapok kezdeteit egész éven keresztül. Mózes ahelyett, hogy a közbeeső napokat az évszakoknál használta volna fel és csak minden huszonnyolc évben vett fel még egy hetet, ami után huszonnyolc évenként csak három napja maradt fenn.

A Nemzetközi Naptáregyesület Mózes naptára alapján azt javasolja, fogadják el általános munkaszünetnek a szombatot, ugyanezen nappal végződjön az esztendő és ezzel is kezdődjön.

A Népszövetség tartalmas és nagy programja dacára is annyira sürgősnek tartotta a kérdést, hogy már június programjára tűzte és június végére hívta össze a naptárbizottságot.

Banditák és gyilkosok rémuralma a hárommilliós Csikágóban

Az államügyész politizál és bűnbandákat fogad fel kortéseknek — A bűnszövetkezetek géppuskával folytatnak egymás ellen irtó hadjáratot

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hárommilliós Csikágó, Amerikának legnépesebb városa Newyork után és valóságos bandita uralom alatt áll, ahol William Swiggins helyettes államügyészt egy Doherty nevű alkoholcsempész és egy Duffy nevű kétes hírű politikai vezérrel együtt autójukban géppuskával szitává lőtték a banditák. A véres tett nem jelenti a csikágói bűnhullám kulminációs pontját. Részletjelenség mindössze, hiszen az elmúlt két év alatt a »gangek« (bűnbandák) kilencvenkét embert gyilkoltak le és a géppuskát már két ízben használták ellenfeleik ellen Csikágóban. Hogy a tettesek most sem kerültek meg, azon a csikágói viszonyok alapos ismerete után nem is lehet tulságosan csodálkozni. Kilencvenkét gang-gyilkosság miatt mindössze két esetben ítétek el tetteseket, azok is börtönnel szabadultak, mert az esküdtek annyira terror alatt állanak, hogy nem mernek halálra szóló verdiktet hozni.

Az államügyész tussol

Crowet, az államügyészt, aki a Loeb-Leopold gyilkosságban a vádhatóságot képviselte, majdnem nyíltan vádolják azal, hogy tussol. Hoffmann hívatalt szabálytalanságok miatt vád alá helyezték, mert milliomos alkoholcsempészeket kiengedett időről-időre a börtönből üzleteik lebonyolítására. A kegyelmi tanács botrányos módon osztogatja a kegyelmet és változtatja át a súlyos ítéleteket. Small illinoisi krományzósi sikasztás miatt bűnösnek mondotta ki a legfőbb állami bíróság, megállapítván azt, hogy nagy alapítványok pénzét nemlétező bankban olcsó kamatlábra elhelyezte papíron és azután a pénzt magas kamatlábra kiadta másoknak.

Az elképesztő állapotok forrása részben a csikágói és illinoisi politikai helyzet különlegességében keresendő. Cook megyében, amelyhez Csikágó tartozik, az erőviszony a megye és Csikágó között egyforma. A republikánus vagy a demokrata párt tehát aszerint győzhet, hogy

az utolsó pillanatban, hogy tud maga mellé állítani egy kerületet. Ez a »magamellé állítás« fantasztikus eszközökkel történik.

A gyilkosok a legjobb kortések

A »gangek«-eket, a gyilkosok, alkoholcsempészek, és betörők közkereseti társaságait használják fel a választópolgárok megfélemlítésére.

Áprilisban voltak az elnökválasztások, Crowe államügyész, aki a republikánusok vezére, győzött. A Chicago Tribune szerint a győzelem magyarázatául szolgált, hogy egy választási bírót elraboltak, egyet arra kényszerítettek, hogy meghamisítsa a szavazati kimutatást, egy választási helyiséget pedig formálisan megszálltak a banditák.

Természetes, hogy ilyen körülmények között a banditáknak meglehetősen szabad kezük van, feltéve, hogy azokba a gangekbe tartoznak, amelyekhez politikai támogatásért szoktak folyamodni. Ezek a gangek főként alkoholcsempészettel foglalkoznak. Évekig nem volt velük súlyosabb baj, Mielőtt Dever személyében demokráta polgármestert kapott Csikágó, Fitzsimmons rendőrfőnöknek az volt a felfogása, hogy ő csak bűnösöket üldöz, alkoholcsempészeket nem, azok üldözésével törődjenek a szövetségi hatóság. Ennek a felfogásnak következményeként Csikágóban csak névlegesen volt prohibíció. A gangek kényelmesen és egyszerűen kerestek és emiatt megfértek egymással.

Üzleti verseny gépfegyverrel

Collins, az új rendőrfőnök sarkára állott. Ma már nem ömlik, hanem csak csurog Csikágóban az alkohol. A gangek keresete csökkent, üzleti féltékenység fejlődött ki közöttük és csakhamar harcba keveredtek egymással. Ebben a harcban esett áldozatul az elmúlt két év alatt kilencvenkét ember és ennek a harcnak az áldozata Mc Swiggins helyettes államügyész, Duggy politikai vezér és Doherty.

Csak

a párisi emulsió

VISAGINE

(VISZASZIN)

ADELINA PATTI

által őrizhetjük meg a cunk állandó üdésége. Kapható gyógyszerárak, drogériák és illatszertárakban üvegeként 140 lej.

FÖLERAKAT:

Timişoara, Piaţa Plevnei No. 1

A praksis az, hogy a halálra ítélt embert csellet, vagy erőszakkal autóból ütik. Kiviszik a város határára, ott agyonlövik és kidobják az autóból. A gépfegyver az autóra van szerelve. Konkurens alkoholkiméréseket egyszerűen golyózáporral árasztanak el, lehetőleg akkor, amikor a konkurrensok ott gyűlésznek. »Forradásos« Al Caponi ma a gangok királya. Őt keresik a legujabb hármasyilkosság miatt. Látták a gépfegyverrel egy órával a gyilkosság előtt. Közben a rendőrség irtóhadjáratot kezdett az alkoholkimérések, a játékházak és a nyilvánosházak ellen. Pozdorjává zuznak bennük mindent. Az egyik nyilvános házban rejtékhelyet találtak a falban. A rejtékhely géppuskával és lörésekkel volt felszerelve, úgy, hogy nyugodtan le lehetett mészárolni belőle mindenkit, aki a helyiségben tartózkodott.

Kitűzték a tárgyalást Marzescu merényletjének perében

BUKAREST. Említettük, hogy Marzescu volt igazságügyminiszter ellen, amikor kézzel halála előtt visszatért külfödi útjáról. Stefanescu-Droganesti merényletet követt el. Az ügyben a tárgyalást június huszonötödikére tűzték ki.

Légy modern

és választékos. Azt a hajviseletet választd, mely összes előnyeidet tervényre juttatja. Minél inkább alkalmazkodik a hajviselet az egyéniséghez, annál több figyelmet és bíráló tekintet irányul felé — annál gondosabban kell ápolni.

Elida hajápolástól a hajcsodásan simulékony, selyemlágy, fényes és diszkrétan illatos lesz. Használjuk már a legközelebbi hajmosáshoz csak

a szódamentes Shampoot

ELIDA

Hogyan fosztották ki Rókaék a sepsiszentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egyletet?

Dagad Rókaék panamabotránya

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A sepsiszentgyörgyi önkéntes tűzoltóegylet harmincöt éve, hogy fennáll. Tagjai önkéntes tagokból állott s jövedelmi forrása mulatságok rendezéséből és önkéntes adományokból gyűlt össze.

Mikor azonban Róka Izidor lett a primár, üzleti alapon látott hozzá a tűzoltószervezet újjászervezésének. Új alapszabályt készített, amelynek alapján ő lett az egyletnek az elnöke. Parancsnoknak barátját Balea Tenaszet csempészte be, pénztárnoknak pedig Lázár Dezsőt, a különféle sikkasztások miatt jelenleg vizsgálati fogságban ülő volt városi főszámvévót.

Ettől az időponttól kezdve, nem az egyelet fejlesztése és erősítése volt a főcél, hanem az, hogy a tűzoltóság segítségével hogyan lehetne minél több pénzt szerezni.

A városi tanács ez év elején nyolcvanezer lejűt utalt ki az egyeletnek. Ebből az összegből azonban Róka és társai hatvanhét ezer lejűt különböző címenek zsebre vették.

Ma, midőn a tűzoltóegylet szabadabban lélegzik, kérésrel fordult az új tanácshoz, amelyben azt kívánja, hogy a város adja vissza az egyelet régi függetlenségét, mert a tűzoltók amint a múltban, úgy most is önállóan fenn tudják tartani az egyeletet. Hangsúlyozzák, hogy ők a jövőben szakítani akarnak az újabb iránnyal, nem szándékoznak továbbra is pénzszerző állomásnak maradni, mert a pénzhajhászás nem fér össze a tűzoltóság mentalitásával.

Erre a feltűnő hangú beadványra megindult a vizsgálat, amely az említett tényeket mind igazolta. A nyomozás során az is megállapításra nyert, hogy az egyelet számviteli könyvei eltűntek, miért is a bűnvádi eljárást folyamatba tették a gyanúsítottak ellen. Ma-holnap szenzációs letartóztatások törtennek.

Jellemző, hogy Róka Izidor amikor a primári havi fizetés mindössze tizezer-nolcszáz lej volt, ugyanakkor mint tűzoltó egyeleti elnök a pénztárból havi tizezer lej fizetést vett fel.

Igaz, becsületes magyar ember csak a * jelű listára szavazhat.

Magyarország álláspontja győzött a leszerelési konferencián

A magyar memorandumot a technikai albizottsághoz utalták

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A leszerelési bizottság tegnapi ülésén hosszabb vita folyt a magyar leszerelési emlékirat felett. A kisántant képviselői hangoztatták, hogy az emlékiratban politikai szempontok dominálnak, s ezért komoly fentartásokat emelnek az ellen, hogy azt a technikai albizottság elé utalják. A kisántant képviselői határozottan visszautasították a magyar emlékiratnak azt a megállapítását, hogy Magyarország a leszerelés jelenlegi helyzetében veszedelemben forog szomszédai részéről.

Vaverka cseh meghatalmazott kijelentette, hogy Magyarország az egyetlen állam, amely a leszerelések tekintetében a békeszerződések módosításának szükségességét hangoztatta.

Vaverkával szemben Bernstorff gróf hangsúlyozta, hogy a bizottságnak törekednie kell, hogy Európának valamennyi országa jogosan követelheti, hogy a leszerelés következtében az egyensúlyt helyreállítsa.

A vita befejezése után a leszerelési bizottság elhatározta, hogy a magyar emlékiratot a cseh delegátus javaslatával ellentétben a technikai albizottság elé utalják.

Záptojással várják Bicsérdyt Sopronban

A goromba és durva modoru Mester klábrándította magyarországi híveit

„Ki kell csavarni az eszme zászlóját az érdemtelen ember kezéből”

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bicsérdy Béla, az adakafehi táprefor mer — amint az ismeretes — ezidőszelint Magyarországot járja, hogy magyar híveket szerezzen magának, a magyar kételkedőket hitükben megerősítse, s hogy — ez a fő — minél több előfizetőt és megrendelőt szerezzen könyvének, amelyről itt újabb bírálatot mondani szükség van. Bicsérdy Béla magyar országi terjeszkedéseiről eddig részletes jelentések nem érkeztek, de ahogyan a jelek mutatják, az a népszerűség, amelyben az adakafehi »Mester« a messzi távolban sűtkérezhetett, alaposan megcsappant sőt majdnem egészen eltűnt abban a pillanatban, amikor a »Mester« felvette magyarországi híveivel a személyes érintkezést. Bizony, a Mester személye és egyénisége távolról sem alkalmas arra, hogy növelje azt az ideális alakot, ideális lelket, aminőt a távolban élő rajongó megalkotott róla. Hogy mennyire elvesztette népszerűségét Bicsérdy Magyarországon, mi sem bizonyítja jobban, mint az a beszélgetés amelyet egy soproni újságíró folytatott a soproni bicsérdisták vezetőjével. A nagyon érdekes beszélgetést, amelyet a Sopronvármegye című lapban olvastunk, szívesen közöljük, meg kell azonban említeni, hogy a soproni bicsérdisták apostola és a »Mester« között már hosszú idő óta súlyosabb nézeteltérések vannak.

— Bicsérdy Bélának dűhe ellenem — mondja az apostol — akkor keletkezett, amikor néhány hónappal ezelőtt lent jártam nála Ada Kaleh szigetén. Teljes rajongással kerestem fel a »Mestert«, de fájdalmas csalódás ért, mert Bicsérdy beszédében minden második szó az volt, hogy »Az Istenit!« és közben hegyeseket köpött. En szóltam is Bicsérdynek, hogy nem méltó egy Mesterhez a káromkodás, de ő rám támadt, hogyan merészelem őt kritizálni? Ugy voltam ettől kezdve Bicsérdyvel, mint az, aki a rozsaszínű felhők közül undok varangyok közé pottyantam.

— Bicsérdytől nem fogadok el semmiféle parancsot — folytatta az elpártolt soproni bicsérdista vezér a beszélgetést, — mert a »Mester« hazudni is szokott. Hazudik a Mester abban, hogy felszólított három évvel, hogy hagyjam abba fanitásaimat. Egy példátlanul goromba levelet kaptam tőle, amely miatt egy hétig egészen magamon kívül voltam. Összes soproni testvéreim megbotránkoztak a durvahangu levélén és

kijelentették, hogy Bicsérdy Bélát nem ismerik el többé Mesternek.

— En az első bicsérdisták között voltam. Bicsérdy akkor egyenesen megkövetelte tőlünk, hogy Mesternek szólítsuk, könyvében

pedig a Krisztus után jövő Krisztusnak nevezte magát: Pedig ehhez joga nincs; hiszen ő maga goromba és durva modoru,

Pesten is kiábrándította a híveket.

Több levelet kaptam Pestről, amelyben felszólítottak, hogy jöjjenek fel Pestre, szálljak szembe Bicsérdyvel,

aki többet árt a mozgalomnak, mint használ.

Ezek után fel is megyek és

ki fogjuk csavarni a kezéből az eszme lobogóját,

amelyet ő maga kapzsi, kufár lényével, durva erőszakosságával csak bepíszkol. Bicsérdy ma már Pesten se kell senkinek.

Az újságíró aztán Gerber Jolánra terelte a szót.

— Nemrég levelet írtam pesti barátaimnak — felelte a soproni vezér — arra kértem őket, hogy az egyes, túlságosan rajongó híveket, így Gerber Jolánt is figyelmeztessék, nehogy tulkeserűen érjék őket a kiábrándulás. A pestiek erre visszairták: Gerber Jolánt ne féltsem, az egy ravasz nő; felesége lesz előbb-utóbb Bicsérdynek.

Végül megkérdezte az újságíró, hogy Bicsérdy valóban Sopronba jön-e? A kérdésre a válasz a következő volt:

— Jöjjön; ha mer! Mi, az ugynevezett bicsérdisták, egészen bizonyosan hagyásával és záptojással fogjuk várni. Olyan csodát még nem látott a világ, mint amilyen akkor lesz!

Vajjon Bicsérdy mester hogyan vélekedik a dolog felől: benne van a záptojás is az ő életét meghosszabbító érendjében?

Rádió

Budapesti műsor:

2 kw — 560 hullámhossz

(Közép-európai időszámítás szerint)

Péntek, május 28.

9.30 perckor 12 és 3 órákor: Hírek, közgazdaság.

4 órákor: Dr. Hans Göttling németnyelvű mesedélutánja.

5 órákor: Szalonzenekar.

6.30 perckor: Dr. Heim Pál egyetemi tanár egészségügyi előadása.

7.15 perckor: Dr. Bandat Horst előadása: „Balkáni expedíciók”.

8.30 perckor: Finn est: 1. Toivo Kuula: Komm liebeste mein. b) Toivo Kuula: Heide zauber. c) Toivo Kuula: Dass Schicksal, éneki Solymossyné Wolff Jussy. 2. Finn trió. Előadják: Kemény Rezső (hegedű), Zsamboky Miklós (gordonka), Berkepatonyai Nagy Géza (zongora). 3. a) Toivo Kuula Herbst stimung. b) Illmann Hannikainen: Schlittenfahren. c) Sibelius: An der Abend, éneki Solymossyné Wolff Jussy.

10 órákor: Kósa Lajos irodalmi felolvasása.

Gépek,

gépkezelők és szerelők nélkülözhetetlen

szakkönyvei

Balogh-Sygal: Diesel gépek kezelése és karbantartása	105.—
Balogh-Sygal: Diesel gépek szerkezete	106.—
Barna: Szerelők és lakatosok kézikönyve	368.—
Beretrás: Szívógázmotorok	105.—
Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése	138.—
Göndör: Gyorsfutásu benzinmotorok	203.—
Jávör: Lőerőszámítás	65.—
Kiss: Egyenáramu motor működése	65.—
Lencz: Cséplőgépek szerkezete, szerkesztése és javítása	80.—
Frank Ernő: A gőzgép	138.—
Jesch László: Váltakozó áramu motorok	132.—
Jesch László: A motorkezelő	100.—
„ Kis transzformátorok	125.—
„ Kis dinamók	150.—
Sávoly: A gőzmozdony leírása, működése és kezelése	308.—
Naszályi: A stabil gőzkazánok és gőzgépek gyakorlati tankönyve	325.—
Balogh Arthur: A gázgépek működése	75.—
Knapp: Kenőanyagok	105.—

Postai megrendeléseket is azonnal elintézi a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Portóköltség és ajánlási díj csomagonként 8.—lej, utánvéttel 12.— lej. — Regátba csak az összeg előzetes beküldése ellenében, ajánlva szállítunk.

Ha bármilyen könyvet akar megrendelni, kérje díjtalan árjegyzékeinket. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Tunica bíró, a válópör-tudós

BERLIN. ((A Brassói Lapok alkalmi tudósítójától.) Nagyjában körülbelül mindenki tisztában van azzal, hogy a törvény mily esetekben választja el egymástól a házasségeket. A paragrafusok szabatosan felsorolják, hogy »rossz bánásmód«, »házaságtörés«, »hűtlenség« s más ehhez hasonló okok miatt kérni lehet a válást. Igen ám, de mit tekint a bíróság rossz bánásmódnak, vagy hűtlenségnek. Ugy lát-szik azoknak az asszonyoknak és férfiaknak akart utbaigazítást adni Gustav Tunica törvényszéki bíró, akik ezekkel a dolgokkal nincsenek tisztában. Vaskos kötetben összegyűjtötte azokat a bírói felfogásokat, amelyekből szabatosan kitűnik, hogyan kell tulajdonképpen a törvény idevágó rendelkezéseit értelmezni?

A könyv első lapján az ajánlás így hangzik:

»Az én szeretett feleségemnek ajánlom ezt a könyvet hálásan azért a támogatásért, amelyben munkám megírásában részesített.«

Tömerdek válók és nem válók következnek a sűrűn telenyomatott oldalakon. Mélységes emberi dokumentumok nyilvánulnak meg bennük s ezért még azoknak is tudomást kell róluk venniük akiknek eszükagában sincs a válás vagy a házasság.

— Ha a feleség — hangzik az egyik ítélet — nagymértékű felindulásában

arculütötte a férjét,

ez a körülmény, még nem tekintendő olyan körülménynak, amely, az együttélést lehetetlenné teszi.

Még ha az inzultusnak tanúi is voltak, a férj még akkor sem kérheti jog-

san az elváltást. De ha megfordítva történik a dolog? Tegyük fel, hogy az asszony az utcán sétál, meglátja egyik férjösmerőst, ez köszön neki, megszólítja, s beszédbe elegyednek. A férj váratlanul ott terem (a férfiek némelykor képesek ilyesmire), rettentően megharagszik, hogy a felesége egy férfival beszélget s

a járókelők szemeláttára arcul üti az asszonyt.

— A férj magaviseletét — így szól a döntőszó — durva bánásmódnak kell tekinteni. A férjnek nem volt joga ennyire elragadtatnia magát, s ha mégis elragadtatta magát, akkor az asszonynak nem kell vele együtt élni, ha nem akar.

— Gyakran nem is kell arculütés ahhoz, hogy a házasságot felbontsák. Némelykor egy egyszerű szídalom is elég ahhoz, hogy a törvény, szétválassa a házasségeket.

— Ha a férj — döntött a legfelsőbb bíróság — a cselédek jelenlétében azt mondotta a feleségének, hogy

„te átkozott kutya!“

— ez olyan súlyos sértés, amely kimeríti a válóokot.

Az anyós sem olyan szabad préda, akít uton-utfélen le lehetne piszkolni.

— A feleségnek — állapította meg a bíróság — joga van ahhoz, hogy az édesanyja számára tiszteletet követeljen. Ha a férj következetesen

leboszorkányozza és leszipirtyózza az anyósát,

a feleség nem köteles ezt tűrni és jogosan kérheti a válást.

A roulette városában

MONTE CARLO. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hegyek lábánál egy óriási szikla nyúlik a tengerbe, rajta a Riviera legszebb búsója a monakói hercegség Hétmérőföldes csizma sem kell s az ember e piri-nyó államot két perc alatt már teljes ségében átszelte, egy óra alatt összes határait bejárta. A hercegi palota liputi mőzsaraival, a gulábarakott golyóbisok; a buja és meglepően megépőbb délszaki növények, nagybajszu, mozdulatlan bábuendör aranygombos, parádés egyenruhájában; a miniatűr kikötő, vitorlásjaival és yachtjaival; a smaragdzöld tenger; a sziklaparton fehér tájképekben a felcsapzó hullámgyűrűk játéka; az Alpok felől az égboltot eltorlaszoló magas hegyormok; a meredek hegyoldalon Monte Carlo és Beausoleil egymás hegyén hátán felkapaszkodó háztömbjei; az amelite atrum szerű terraszok és függő kertek; távolban már az olaszhatáron elveszően Cap Martin fényő és olajfaligetei valóban egy meseország dekoruma. De ki törődik itt mind e szépséggel. Ki a polipokkal, tengeri szörnyekkel és mélyvízi halakkal, melyeket a tudós Albert herceg halászott össze kaian dozásain vagy Sant Martin kertjeinek csodás kaktuszaival és aloéival?

A legtöbb ember, akit messzi országból hoz ide a vonat, abalküvegre tapasztott homlokkal, üveg szemmel bámul az elszaladó rózsakerlekre, a tenger és sziklapart változó panorámáira. Hiába a vonzóbbnál-vonzóbb állomások, melyeknek már a nevük varázsa: Cannes, Antibes, Nice, Villefranche, Beaulieu, Cap Ferrat, Cap Ail, la Turbie, Monaco, Monte Carlo... Csak itt rezzennek össze mintegy elektromos ütésre, a többi már szinte mechnaikusan megy. Van aki később homályosan emlékszik a gyermekek elnyújtott cérnavékony »Fel-vo-nóóóó!« kiáltására; egy széles köterrasszra, melyre piát alatt vitte fel egy lift; egy térre, ahol sok ember ült; egy ajtóra, amelynek inasok szedték le a kabátot s kefélték le az utópárt; apró kerek zsetonokra, amiket pénzéért a kezébe nyomtak. Am vannak, akik nem emlékeznek semmire, egyszer csak benn voltak a roulette-termek labirintusában...

A kaszinó a monakói, hercegségnek az, ami Chilének a salétrom, Sziciliának a na-

rancs, Romániának a buza s Braziliának a marha: itt mindenki a roulette-ből él. Háború előtt volt egy másik »iparág« is az operette hercegségnek, — a szülészet. Ha a liputiságban kolléga Saint Marin köztársaság a politikai üldözöttek álama, Monacóba a várandós mamák özönlöttek lebabázni. Szerencsés csillagzat alatt jöttek világra itt az újszülöttek, mint a világ legirigylebb államának had és adómentes polgárai. Am ez az iparág nem volt »közjó«, mint a roulette, csak szülésznőknek és klinikáknak jövedelmező, s az ösmonakóiak csakhamar törvénnyel állták útját a veszélyes elszaporodásnak. Csak profitjukat védtek ezzel a »monégasque«-ok, akiknél mélyebb pszichológiai ismerettel, tökéletesebb szervezőképességgel, elegánsabban és alaposabban nem üritették még ki látogatók zsebeit. A monte carloi kaszinó részvénytársaság 500 frankos részvényei ma 7500 frankon állanak! 112 millió volt a tavalyi osztalék! E beszédes számokon kívül rengeteg zálogház, adok-veszek ékszerüzlet — »kölcsonzunk ékszerre«. — »Legmagasabb árat fizetünk drágakövekért« — olvasható nagy táblákon — mutatja egy iparág virágzását, melyet nem fenyegethet gazdasági krízis, mert amit kiaknáz a kimeríthetetlen emberi gyöngesség...

— Uraim, gyérünk a játékkal.

A croupier avatott kezében megperdül a kis elefántcsont golyó. Az utolsó zsetonok hullanak most a zöldposztó mezőire.

— Nincs több tét!

A roulette korongja méltóságteljesen forog. A golyó egy-kettőt kering még a meredek falon. eljankad, sajátos zörejjel akad be a fémkapcsolóba s már a roulette korongja kapta el.

— Tizenhárom!

A croupier-k kezében szertenyulnak a gereblyék hangos csörömpöléssel seprők be a bankba a zsetonokat. Senki sem nyert. Ez a »temetés«.

Egy tőpörödött anyóka széles kalapja alatt két remegő erezett kezét világítanak meg a csillárok. A jobbikban ceruza kusza jegyzetek, rubrikák, számerdők fölött, a bal a húsz és százkoronás zetonornyoscskák előtt tétováz. Néha izgatottan visszafelé lapoz a jegyzetekben, piros és kék ceruzával húz alá és karikáz, oszt és szoroz, összegsz. Csak néha nagyritkán tol be egy-egy zsetont valamelyik mezőbe. Minden asztalnál ül egy

tucat e furcsa lényekből, akiket egyforma bábu-kká faragott a roulette. Kezük automataé. Arcuk viasz. Délelőtt tízkor az első: »Uraim gyérünk a játékkal!« már a zöld posztó mellett tájálja őket. Éjjel kettőkor utolsók, akik elmennek. Ilyenkor kezdődik csak az igazi összegezés. Pontosan tudja asztaluk egész pszichológiáját. Harminchéf számból áll a világuk. Ha kérdezi, hány-szor jött ki szombat a 0, a 16 és a 9-es, hány-szor pénteken a 7-es, felsorolják a múlt hét, a múlt hónap egész számsorát. Valamennyinek szisztémája van, valamennyi fanatikusan hiszi, hogy egy napon kihámozza a törvényt. Ezek a roulette igazi, menthetetlen mániákusai, akiknek a pénz már nem számít, a nyereség lényegtelen, az emberi logikát szigony-lók, akik logikát keresnek a legbutább véletlenben.

A szisztéma, a szisztéma igazolása a fontos. Mutattak egy embert, aki nyolc hónap óta ül egyhelyben és jegyez...

Vannak, akik állandóan bolyonganak asztaltól asztalhoz, teremről terembe. Valóságos fantomok: a szőke amerikai fiatalember a fehér szvetteres angol nő, a monoklis és parókás francia, amint zsetonokat dobálva minden tíz percben fantomszerűen elvonulnak. A 17-es asztalnál egy kövér spanyol zsidónő játszik, nagy téteken. Meg sem rebben orrán a cvikker, s hátán a zsirpup, amint öt perccenként ujjabb és ujjabb ezrest nyújt át beváltásra. »Nem fogsz játszani!« fogja meg férjének frakkját egy termeszt franciá polgárnő. »Meglátod ma szerencsém lesz!« »Akkor gyere a 12-es asztalhoz!« »Köszönöm! elég volt már a tippjeidből.« Van, aki a feleségét keresi. Van, aki maga elé mered miután az utolsó zsetont is eljátszotta, vagy a hideg üvegre nyomja homlokát s így bámul ki az éjszakába. Lenn a tenger s piros-férfi fény jelekkel, a monakói világítótorony, hunyorgat. A 7-es asztalnál egy fiatalember kel fel. Három tükrednek helyéért mert nyert. Most váltják be a kasszában a 15 szögeletes ezres zsetont. »Három órát játszott ezer frankkal pirosra és páratlanra.« A 2-es asztalnál egy szép fiatal menyecske simúl a croupier-hoz s diktálja csak úgy tréfából: »Kettőt a 0-ra; 4-et a 7-re; Kettőt a 9-re. 5-öt az utolsó 12 számmal!« A gereblye elhelyezi a zsetonokat. A golyó megperdül. »A 7-es szám!« A croupier 35-szörös pénzt fizet ki: 2800 frankot. A fiatal férj mosolyog. Az asszonyka belemelededik. Éjjel tájban ott ülnek még kipirultan mindketten. Elment a nyereség, el a nappal — sziciliái nászutazás.

Nem maradhat itt senki közömbös még oly hétkemegvetéssel nézze is le az együgyű játékot. Ha nem ingerli a golyó, az esélyek, csakhamar megfogja a tekintetek ereje, az egymásbaharapott ajkakkal, a zöld posztó szélen az ujjak ideges dobolása. S már együtt remegi a téteket, együtt szorong és lélekliz fel a szerencseüldözőkkel, idegzsállaiba remeg a golyó s a zsetonok zöreje. Harminchéf szám foglalja el a gondolatok helyét a páros és páratlan, piros és fekete s kész a bolyongó fantom, az elmozdíthatatlan játék bábu, vagy aki tréfából három zsetont vett s egész vagyonát eljátszotta.

A montecarloiak nem elégszenek meg azal, hogy kifosztják vendégeiket. Ki is csufojják őket. A levelezőlapokon birkáknak ülnék a kaszinóban és márhák tolonganak a bejáró felé.

Brassai

Abd-el-Krim elmenekült

PARIS. ((A Brassói Lapok tudósítójától.) Abd-el-Krimnek, a felkelő riffek vezérének nyoma veszett. Hir szerint elmenekült a riffterületről, s utban van a tengerpart felé.

Egy Havas jelentés közli, hogy a francia kormány határozata szerint, a mennyiben Abd-el-Krim megadná magát, s sikerülne elfogni, akkor Tazába fogják internálni.

Stabilizálják a francia frankot

PARIS. A pénzügyminiszter tegnap hosszas tanácskozást folytatott Briand miniszterelnökkel, s megállapodtak egy külön szakértői bizottság létesítésében, amelynek feladata lesz, hogy ellenőrizze a frank stabilizálása érdekében hozott intézkedések végrehajtását. A Matin értesülése szerint a francia és amerikai bankárok már megegyeztek a stabilizáció tervében.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési irodá vagy bizományosunk útján is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla
A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Szombat, május 29.

Kath.: Maximin. — Prof.: Roland. — Görög: Teodózia. — Izr.: 5886. Szíván 16. — A nap: 4.37—19.49. — Hold: utolsó negyed június 3-án 20.57 órakor. — Időjárás: Változatlan, felhős idő, lényegtelen hőváltozással, egyes helyeken esővel.

Hol szavaznak a brassói szenátorválasztók?

A május 28-án, pénteken reggel 7 órakor megkezdődő szenátorválasztás Brassóban két szavazóköriél fog lezajlani. A bolgárszegi és belvárosi szavazók a főtéri régi tanácskútnál, az óbrassói és a bolonyai, valamint az összes külterületi választók pedig a bolonyai Zsák-uccában levő szász iskolában szavaznak. A szavazásban csak a negyven éven felüli választók jogosultak résztvenni.

— Csikvármegye tanácsába megtörténtek a jelölések. A jelöltek a következők: Antal Aron, Daradics Félix dr.; Bartis Gyula; dr. Nagy Jenő, Szász Lajos; Kovács Károly dr.; László Dezső dr.; Péterffy József; Vlad Izidor, Bartis Gyula dr.; Miklóssy Gyula dr.; Járta Andor dr.; Kolumbán Ferenc Csipák Lajos dr.; ifj. Szakács Balázs, Szopos Gáspár dr., Smiloiros Márton; Pál Lajos Puskás István; Barabás János dr.; Borbát Ignác, Kiss Manó. Pótagok: Kovács Gyula dr. Pálósi Géza, Cáká Béla; Pál Sándor, Péter Ferenc; id. Gál József; Cseke István, Veress Elek.

— Mire jó a nemzetipártiaknak a magyar? A választási harc forrongásában a nemzetipárti kortések írásban és szóban számtalan bizonyítékot szolgáltatott annak, hogy a magyarság iránt izzó gyűlölet uralja lelküket. Ezt árulta el az a tényük, hogy választóknak a magyar kiscgazdától elvenni szándékolt földeket ígérték, hogy latrangan a csángó nép jogos tulajdonát képező ugynevezett válságos földeket elvételével és a román szavazók között leendő kiosztásával maszlagolták a földéhes román választókat. Am ezt a gyűlölt népet kihasználni meg is szeretik. A képviselőválasztásnál írásban és szóban koldultak szavazatokat a magyaroktól, tegnap pedig a megyei tanács tagok jelölése érdekében Bácsfaluban magyar választóktól kunyoráltak ki aláírásokat. Furcsa és jellemző ez az eljárás, mert akit gyűlölnék, attól a magyarságnak nem illik kérni.

— Brassói újság a hadiskolában. A március, április és május havában megtartott hadiskolai elővizsgákon 223 jelölt közül Mihalescu István brassói 89 gyalogezredbeli százados és Gheorgiade D. a brassói 5. hadtestparancsnoksághoz beosztott tüzérszázados sikerrel vizsgáztak.

— Előléptetések a vasutnál. A Hivatalos Közlöny legutóbbi száma közli mindazoknak a román vasuti mérnököknek és műszaki hivatalnokok névsorát, akiket 1926. évi január hó elsejével előléptettek. Ezek szerint Comanescu Cornel főmérnököt, a brassói vezérigazgatóság helyettes vezetőjévé léptették elő. Loculescu főmérnököt, az igazgatóság pályafeltárási osztályának vezetőjét és Marinescu Jánót ugyanezen osztály helyettes vezetőjét főfelügyelőkké, Joanid mérnököt, az igazgatóság forgalmi osztályának vezetőjét II. osztályú felügyelővé, Bartha Miklós mérnököt, a vontatási osztály helyettes vezetőjét I. osztályú alfelügyelővé, az igazgatóságban működő Szabó Odón, Zimmer Rudolf és Buzna Sándor hivatalnokokat műszaki hivatalnokokká léptették elő. Haber

Márton II. oszt. főmérnököt, a fogarasi osztálymérnökség vezetőjét I. osztályú osztálymérnöké, Paulini II. oszt. felügyelőt, aki a medgyesi osztálymérnökség vezetője, I. osztályú felügyelővé, Nadas Imre II. osztályú mérnököt pedig, aki a nagyszebeni fűtőház vezetője, másodosztályú felügyelővé léptették elő.

— Pallavicinil le akarják mondani a Vívószövetség elnökségéről. Budapestről táviratozzák, hogy a Magyar Hirlap jelentése szerint mozgalom indult meg, hogy Pallavicini György ögrófot a frankügyben való szereplése miatt mondassák le a vívószövetség elnökségéről.

— Nyugdíjasok panasza egy pénzügyi tanácsos ellen. Marosvásárhelyről jelentik: A jobb sorsra érdemes, szegény nyugdíjasok havi nyugdíját Lupsan Vasile pénzügyi tanácsos csupa önkénykedésből visszatartja. Holott a törvény megfelelő szakasza szigorúan elrendeli, hogy a megállapított nyugdíjak pontosan kifizetendők. Ennek a kötelező rendelkezésnek azonban Lupsa Vasile nem engedelmessé kedik, hanem azzal egyenesen szembe helyezkedik s megakadályozza a nyugdíjak kiutalását. A hatalmaskodó fináncfőnök önkényeskedésére felhívjuk a pénzügyminiszter figyelmét.

— Hatszáz halottja van a lengyel forradalomnak. Londonból táviratozzák, hogy a Morningpost varsói értesülése szerint a lengyel forradalomnak hatszáz halottja és kétezer sebesültje van.

— Tanácskozik a Dunabizottság. Budapestről táviratozzák, hogy a nemzetközi Duna-konferenciát tegnap folytatták. Romániát Popescu vízügyi vezérigazgató, egyetemi tanár, Jugoszláviát Vifan Ferenc, Csehszlovákiát pedig Müller Bohuszláv rendkívüli követ képviselik. A tegnapi tanácskozáson a Duna és mellékfolyóinak vízügyi igazgatásáról s ezzel kapcsolatban az árvíz leküzdéséről tanácskoztak.

— Tárgyalják az olaszliszkai pénzhamisítók bűnpörét. Debrecenből jelentik: Az olaszliszkai csodarabbi fiának pénzhamisítási bűnpörét ma kezdték tárgyalni. Amint ismeretes, a vád az ellenük, hogy tavaly nyáron hamis milliósokat hoztak forgalomba. A vádlottak Friedlaender Salamon rabbijelölt, Friedlaender Frigyes rőfössegéd, Friedlaender Henrik talmudista, akiket pénzhamisításért vonnak felelősségre. Bettheim Sándor bankigazgatót, Cink Dezső kereskedősegédet pedig bűnpártolásért, Friedlaender Hermann csodarabbival szemben elejtették a vádat. Az olaszliszkai hamismilliósok ügyében a vádlottak Friedlaender Frigyes kivételével, aki bevallotta, hogy ő kezdte meg a hamis milliósok terjesztését, tagadják bűnösségüket. A bíróság már a tanuk egy részét kihallgatta. Az ítéletet valószínűleg csak holnap délben hirdetik ki.

— Műsoros estély Dicsőszentmártonban. Dicsőszentmártonból jelentik: A dicsőszentmártoni unit. egyházközség. pünkösdi másodnapján a Carpati-szálló nagytermében a templom javára műsoros estélyt rendezett, melyen Szigethy Józsefnek a Rang és mód című 3 felvonásos színművét adta elő. A zsűfolt ház előtt megtartott előadás ugy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. Közreműködtek: Tóth Mária, Kertész Gizella, Durugy Józsefné, Gráf András, Szabó János, Pálffy Ferenc, ifj. Gvido Béla, dr. Vajda Béla, Moinár Mihály, Udvar Dániel, Gálfi László, Nagy Juliska, és Kertész Gyula. A darabot belanította és rendezte ifj. Gvido Béla.

— Pusztító szélvihar dühöngött Ujvidéken. Belgrádból jelentik: Ma éjjel Ujvidéken és környékén hatalmas vihar és felhőszakadás vonult végig. Az orkán a távirópoznákat kitépte, a házak egy részét rombadöntötte. Az eddigi szűkszávu jelentések kilenc halottról és tetemes anyagi károkról számoltak be.

— Agyonvertek egy iskolaszolgát Budapest. Budapestről jelentik: Bernát Aladárt a Lajos-uccai elemi iskola szolgáját akasán agyonverve találták. Fején hatalmas baltacsapás tátongott. A rendőrség a tetes nyomozása közben megtudta, hogy az iskolaszolgá egy tizennyolc-husz esztendőes leánynak saját lakásán találkat adott s így valószínű, hogy ez a leány a gyilkos. Két újságíró látta, mikor a fiatal nő a randevura ment az iskolaszolgához. Leírás után tegnap este a rendőrség elfogott egy leányt, aki egy mozsínház előtt gyanúsban viselkedett, s feltűnő nagy férfi pénztárcából bankjegyeket vett elő és azokat számlálgatta. A leányt tartóztatták és megállapították, hogy cipőjén és harisnyáján vérfoltok látszanak.

— Kézrekerültek a marosvásárhelyi vasuti raktár fosztogatói. Marosvásárhelyről jelentik: Már hónapok óta fosztogatták az állomási raktár helyiségeit, ahonnan nagy arányban réz és egyéb vasuti anyagot loptak el. Végre a tettesek kézrekerültek. A rendőrség letartóztatta Noe Márton, Benkő Sándor, Magyar Dénes, Kovács Gyula betörőket, és Csizmadia János orgazdát.

— A brassói mezőgazdasági kamara június hó 5-én délelőtt tartja ülést Brassóban a törvényszék épületében. Tárgysoron van az újraelakulás.

— Sepsiszentgyörgyön megölt egy orosz emigráns. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Tegnap délután nagy katonai pompa al temettek el Sepsiszentgyörgyön a Wrangel-hadsereg egyik emigráns tábornok államtitkárját, Wladimir Sevaldaset, aki negyvennyolc éves korában mint száműzött halt meg Sepsiszentgyörgyön. Mikor a Wrangel-sereg felbomlott, Sevaldase Konstantinápolyba menekült, onnan Romániába vetődött, végül Sepsiszentgyörgyön telepedett le. Itt amatőrfésszéssel tartotta fenn magát. Wladimir Sevaldaset, akit szívészélhűdés ért, nagy részvéttel helyezték örök nyugalomra. A temetésen, amelyet a sepsiszentgyörgyi orosz kolónia rendezett, To dicescu generális is részt vett.

— Újságíró-almanach Régi terve a Kisebbségi Újságíró Szervezetnek egy újságíró szanatórium és nyugdíjintézet felállítása. E terv megvalósítása természetesen jelentős anyagi befektetéseket igényel a szervezet részéről, melyeket tisztán önjerejéből vállalni nem tud. Kénytelen tehát a kisebbségi társadalom megértéséhez fordulni, ahhoz a kisebbségi társadalomhoz, amely napról-napra a legkülönbözőbb formákban tapasztalhatja, hogy a kisebbségi sajtó minden tekintetben ismeri és ellátja hivatalát. Az újságírók azonban ezt a bizonyára elvárható rokonszenvet és támogatást nem kívánják ellenszolgáltatás nélkül. Itt is forrást kerestek és találtak a társadalmi adozatkészség igénybe vételére. Egy nagyszabású újságíró almanachot adnak ki, gazdag tartalommal, impozáns kiállításban, melynek hirdetési díjakból és előfizetésekből származó tiszta jövedelme a kisebbségi újságíró szanatórium és nyugdíjintézet céljait szolgálja. Az almanach összefoglaló képet fog adni Erdély és Bánság utóbbi nyolc évének egész szellemi és gazdasági életéről. Előfizetési ára 500 lej, hirdetési tarifája pedig a legmértányosabb. A kisebbségi sajtó reméli, hogy nemes elgondoláshoz és humanitárius célzatu akciója Erdély és Bánság társadalmában a legszelesebbkörű visszhangra fog találni.

— Megkerültek a sepsiszentgyörgyi betörés tettesei. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Még a múlt év februárjában történt, hogy Hartmann József sepsiszentgyörgyi kereskedő üzletébe éjjel ismeretlen tettesek betörték és több mint százezer lej értékű árut elloptak. A nyomozás egész mostanáig folyt eredménytelenül, míg végre a napokban Monda rendőrbiztosnak sikerült a betörés valamennyi tettesét és orgazdáját kinyomozni és letartóztatni. A tettesek Bálint János (álnéven Csulak) és Balázs Béla gidófalvi, Budi György, és Kovács Dani sepsiszentgyörgyi orgazdák, Román A. és Kalános József cigányok, Jancsó Juliska, Szócs Józsefné, Fula Józsefné és Berman Mihály; a kit azonban ideiglenesen szabadlábra helyeztek.

— Ismeretlen női hullát vetett ki a Maros. Marosvásárhelyről jelentik: A Maros ma reggel ismeretlen női hullát vetett ki a partra. A halott 17—19 éves leány volt, aki fekete ruháit és szürke köppenyt viselt. Külső erőszak nyomja nincs rajta.

— A református majális (vasárnap a Honterusnál) céljaira szánt adományok közül a tombolatárgyakat péntek délután, a fogyasztásra szánt ajándékokat pedig szombaton szíveskedjenek az adományozók a tanácsterembe küldeni.

— Koszorúmegváltás. Dr. Novotny Lipót elhalálozása alkalmából Kamaryt Sándor koszorúmegváltás címén a Brassói Lapok útján 500 lej adományozott a brassói rómkath. nőegyesületnek. Az összeget átszolgáltattuk a nevezett egyesületnek.

(*) Köszönetnyilvánítás. Id. Vajna András elhunytá alkalmával bármilyen uton kifejezett részvétnyilvánításokért ezúton mond halás köszönetet a gyászoló család.

(*) Herkulesfürdő (Baia-Erculane) Stan-covicu-penzio megnyit május hó 15-én. Teljes ellátás napi 250 lej.

(*) Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobban a valódi RETHY-féle pemelefülcukorka. Mindenütt kapható.

(*) **Alrodile és Adenis.** Görög hetéra és a XX. század sportsmanje. Az emberi erő és szépség himnusza. Az erő és szépség utja. Sajtóbemutató vasárnap délelőtt 11 órakor a Modern mozgóban. A huszadik század jazz-bandos, kokainos; pénzéhes furcsa forgatagában néha eszünkbe jut az emberi szépség aranykora, a klasszikus görögkor; amikor a mezítelenség kultuszának hódolt az emberiség. A testi szépség és a testi erő ennek a századnak legjellemzőbb külsősége. Erről dalolnak a korinthusi téányok, erről írnak az athéni költők. Vagy talán nem Görögországot kellene példának hozni, amikor az emberi test szépségéről és erejéről beszélünk? Talán Spártát? De hiszen Spártában csak erő volt, ott a szépséget csak az erőn keresztül becsülték. Ott nem étek költők és nem énekelték dalosleányok a szerelemről. Az emberi test szépségének költészete Görögországban született. Valószínűleg a görög költőket olvasta, vagy a görög szobrászok alkotásain merengett el az a filmrendező aki »Wege zur Kraft u. Schönheit« címen elkészítette azt a monumentális filmet, amely az emberi szépség és erő himnusza. Himnusz azért, mert az emberi test szépségeit, a testi kultúra fejlődését olyan költői és érdekes formában tárja elénk, hogy nem érzékiségünket támasztja fel, hanem lelkünköt gyönyörködteti. A legrégibb időkől kezdve a modern sportokig az erő és szépség minden fázisával találkozunk a filmben. A görög hetéra szépségápolási kultuszát a mai kor sportsmanjének napi testedző programjái mindent ott látunk a filmben, ami századok alatt a szépség és erő kultúráját szolgálta, június elsején mutatja be ezt a nagyszerű német alkotást csak 18 éven felülieknek a Modern mozgó.

SZÍNHÁZ

Dr. Szabó Juci

Fodor Lászlónak vigjátéka, mely az ide pesti színházi évad legnagyobb sikere volt, bizonyos tekintetben történelmi vigjáték. Mert ha az a női típus, mely a darab középpontjában áll: a nő, aki az erotikát nem tekinti legfőbb élettartalmának mind fontosabb kultúrtevényt lesz napjainkban is: az az elcsudálkozása az írónak, hogy ilyen nők vannak: korszerűtlen. Történelmiek, a múlténak érezzük azt, hogy e darabban a drámai feszültség abból táplálkozik, hogy vannak nők, akik nemcsak gazdasági, hanem belső szükségéből is orvosi, vagy egyéb rendes pályán keresik kenyerüket, emellett azonban nem mondanak le női mivoltukról, az életörömhöz, a szerelemhez és anyasághoz való jogukról. Ez a típus az újdonság érdekességével hathatott harminc évvel ezelőtt, mikor az emancipált nő talán úgy élt a köztudatban, mint valami komikus kékharisnya torzkép, nőiellen madárijesztő — ma már közhely. Ha Fodor darabja így erősen vieux jeu is, a szerzőnek nemcsak mulatságosan komikus szituációkat sikerült teremteni darabjának két első felvonásában, hanem gyakran a humor derűjét is fel tudja csillantani az »új nő« és a »régfi férfi« szerelmi harcában. Különösen az első felvonás a kis kokott és a doktorkisasszony ügyesen konstruált és lendületes véghezvitt ellentét játékával, a nagyon sikerült konzílium jelenettel, a régi szabású kedves fiatal föld-birtokosnak az öt szerelemből és modernségével ámulatba ejtő Jucival való találkozás: ez a felvonás nagyon tisztán van dolgozva. Kitűnő mulatságos expozíció. A második felvonás, melyben a hősnő tovább to-bogtatja az asszony-emberi önállóság zászlóját, a vulgáris meghódítás elleni protestálva, amint vigjátékban illik; a szerelem győzelmével végződik, mit ősrégi kipróbált recept szerint a férfi színlelt közönyössége idéz elő. Egy lehetetlenül elrajzolt bárgyu keresztmama, aki már az első felvonásban kellemetlenkedett, zavarólag hat itt: a hülyeség nem humoros. A harmadik felvonás melyet a nászéjszakának a boldog pár által való rekapitulációja, a féltékeny keresztanyának némi pikantériával fűszerezett tévedései töltenek be főképp — drámailag üres és felesleges.

A darabot nagyon jól játszották. A címszerepben Farkas Ida pompás volt, úgy is mint dr. Szabó, ugys mint Juci. Nem könnyű feladat ennek az alaknak meggyőző megformálása: az író itt nem óvakodott mindig eléggé a túlzástól, az affektatúság és a pö-zolás veszélyének elhárításáról: Farkas Ida

játékának finomságával, nagy színészi intelligenciájával főkéntesen diadalmaskodott e veszélyen és legszeretelméltóbb valószínűséggel keltette életre az alakot: sohasem volt karikatúraszzerű. Minden a mi nőiesen vonzó, emberileg érdekes az író ezen alakjának elgondolásában maradéktalanul érvényesült a művész játékában. Felhő Ervin Kuthy Bálint szerepében újra erős próbáját adta sokoldalú tehetségének. Valamivel gazdaságosabban bánt volna ugyan — főleg az első felvonásban — a hangbeli fortissimoval, de a szenvedély fortissimója a második felvonás nagy jelenetében, meleg megérdemelt sikerhez juttatta. Forgács Sándor a kiváló kolozsvári vendég. Kovács Virgil alakját, elsőrangú emberábrázoló képességének teljes erejével állította elénk. A kiváló jellemző-nész, kinék multévi Oswaldja oly erős művészi élmény volt, az ilyen szerencsétlen flótás izü alakokat a tragikomikum sajnálatos színeivel tudja felruházni és számos finom részletevonással a néző megértéséhez közel venni. Gaál Piri a kis kokott szerepét nagyon kedvesen és mulatságosan csinálta meg. A »macska« bolondos könnyelműségének és frenetikus gyorsan muló dühkitörések szélsőséges váltakozása pompásan mu'attatta a közönséget Gaál Piri temperamentumos alakításában. A keresztmamá Lázár Hilda igen jól játszotta: beszédes bizonyítéka tehetségének, hogy ezt az alakot el tudta fogadtatni a nézővel. Orvóssy Kerekes professzora kitűnően sikerült színészi munka volt. Elismeréssel kell megemlékeznünk a Ross Jenő nagyon jó rendezéséről, mely az egész össz-játékban a legörvendetesebb módon nyilvánult meg és erősen elősegítette a nagytetszéssel fogadott újdonság sikerét. H. H.

Heti műsor:

Május 27-én, csüt., Dr. Szabó Juci; R. Farkas Ida és Forgács Sándor felléptével. (A-bérlet.)

Május 28-án, pénteken, Dr. Szabó Juci; R. Farkas Ida és Forgács Sándor felléptével. (B-bérlet.)

A színházi iroda hírei:

— Dr. Szabó Juci. Fodor László szenzációs vigjátéka, dr. Szabó Juci, melynek frappáns humora, kedves pikantériája és érdekes cselekménye tegnap este zsufolt házat vonzott, ma is a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. R. Farkas Ida, Forgács Sándor, Felhő Ervin, Lázár Hilda; Gaál Piri, Orvóssy Géza játsszák a főszerepeket.

Jól jár, aki PODOL-t használ

SPORT

A bécsi kombinált legyőzte az angol Arzenált

BECS. Bécsi jelentés szerint az Amateur-Rapid kombinált 1:0 arányban legyőzte az angol Arzenált.

(x) Lacoste csak 5 szettes küzdelem után tudta legyőzni Jan Kozeluht. Prágából jelentik: A francia—csehszlovák Davis Cup mérkőzésén Franciaország 2:0-ra vezet. Az első két szingliben Lacoste Kozeluhva, Cochet Macenauerral mérkőzött. A francia világbajnokjelölt csak 5 szettes, hata-mas küzdelem után tudta legyőzni Jan Kozeluht, a je-leleg legjobb formában lévő csehszlovák amatőrt. A mérkőzés eredményei: 7:5, 5:7, 6:3, 6:8, 6:3. Cochet aránylag könnyen 6:3, 6:4, 6:4-re verte Macenauert.

(x) Nurmi új világrekordot állított fel 3000 méteren Berlinből táviratozzák: A finn futógép szombaton repülőgépen érkezett Berlinbe, vasárnap starthoz állt a grünevaldi Stadionban rendezett nemzetközi versenyen és a 3000 méteres sík futásban 8 perc 25,4 mp-es új világrekordot állított fel Walpert és Frandsen előtt. Nurmi eredménye 2.1 mp-cel jobb Wide tavaly elért 8:27,5 mp-es eddig hitelesíthetetlen világrekordjánál. A grünealdi verseny másik nagy eseménye, hogy dr. Peltzer 3:58,6 mp-es új német 1500 méteres rekordot állított fel.

"FARMODONT"
FOGKRÉM

»APOLLO«

MOZGÓ

Csütörtök:

Az UFA filmgyár
legpazarabb remeke:

Férjurar felesége

(Vak a szerelem) című film fut.

A főszerepben:

Conrad Veidt, Emil Jannings,
Lill Dagower, Bob Dody,
Georg Alexander.

A világvárosok
nagy szenzációja.

A filmprimadonnák népszerűségét is tulszárnyaló.

Maciste és Harry Piel
ügyességét és bravur-jait is tulszárnyaló

Rin Tin Tin

a híres farkaskutya fenomén
fog a brassói közönségnek
bemutatkozni vasárnapról

„A carabonai szoros titka“

című nagy kalandorfilmben.

»MODERN«

MOZGÓ

Csütörtök, péntek, szombat:

a híres Koenigsmárkkal vetekedő
világszláger

A montmartrei vénusz

lesz vetítve. A főszerepben: Lia Marra.
Egy francia arisztokrata és egy cirkusz
család gyermekeinek megható szere-
relme és szédületes karrierje.
Pazar pompájú és kiállítá-
tású film 7 felvonásban.

Jön a

Texasi farmer

nagy Dorian-film.

Erő és szépség utja.

Az UFA filmgyár leghatalmasabb alkotása.

KÖZGAZDASÁG

Miért előnyös a devizaforgalom szabaddátétele?

Meg kell teremteni a stabilitást

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Jelentettük annak idején, hogy a kormány a devizaforgalom szabaddátételében egy lépessel előbbrehaladt: megszüntette a Nemzeti Bank által megállapított felesleges fiksz árfolyamokat. Jól tudjuk, hogy ezek az árfolyamok csak papirkurzusok voltak, mert a valóságban üzletkötés e kurzusok mellett amúgy sem történt. Illetékes körök kénytelenek voltak ennek tarthatatlanságát belátni a devizaforgalom részére visszavonták a szabadságot, megadták az alapot ahhoz, hogy a kereslet és kínálat szabad játékából alakuljanak ki nálunk az árfolyamok. Az kétségtelen, hogy a vezető köröknek ez az intézkedése helyes, mert hiszen a gazdasági és pénzügyi élet bármilyen megnyilatkozásában szabadságra van szükség. A kivételes intézkedéseink eddig is ellenkező eredményt teremtettek s azt fognak előidézni ezentúl is.

Az árfolyamok mesterséges felhajtása és alakítása különben is csak altatószer volt, mert hisz úgy sem lehetett általa megoldani a lej hanyatlásának ügyét, hanem csak arra való volt, hogy a mögé el lehessen rejteni igen rövid időre a valóságos helyzetet. Időközben azonban emiatt az intézkedés miatt egy egész csomó anomália történt, úgy hogy a lej hanyatlásának eredményei mellett más következményeket is el kell viselnünk. — Mindenekelőtt számolni kell a külkereskedelemnek lassanként mind súlyosabbá váló visszafejlődésével.

A kormány felszabadító rendelkezésének különben van egy olyan következménye is, mely éppen a külkereskedelmi mérleg kiegyensúlyozásánál esik latba s amely a lej értékének stabilizálásával is összefügg.

Tudvalevő, hogy a külkereskedelmi mérleg deficitjének következményeit semlegesítik azok a jó valutában kötött külföldi hitelek, melyek bankjaink vesznek igénybe a külföldön. Bármilyen támogatás, amelyet a bankműveletek szabadsága érdekében megadnak s amellyel a devizaügyletek szabad közlését a bankoknak lehetővé teszik, végeredményben azokra a hitelekre hat vissza, melyekkel bankjaink a külföldön rendelkeznek, mert a kivételek nyitása a bankműveletek alakulásának és számának alkalmoszerűségétől

függ. Mielőtt a bankokat megakadályoznánk abban, hogy ilyen műveletekkel köthessenek, azok az alapok, melyeket eddig igénybe vettek s amelyek ezen az úton jöttek be az országba, kihasználatlanul hevernének eredeti helyeiken, úgy hogy a devizakrizis még érzhetőbbé válnék a román piacokon.

Tudjuk azt is, hogy a régi királyi bankok és bukaresti nagy bankok n. kívül az erdélyi bankok is rendelkeznek ilyen hitelekkel és jelentős külföldi összeköttetésekkel s így megérthetjük, hogy a devizaforgalom terén életbe léptetett bármilyen megszorítás miért lehet fatális a lej sorsára s miért hozhat a közelített céljai éppen ellentétes eredményeket. A bankhitelek végeredményben szabadságot és biztonságot követel. Ebből a szempontból azt lehet mondani, hogy bármilyen súlyos is valutáris helyzetünk, a műveletek szabadsága az egyedüli mód, mely a devizák árfolyamának viszonylag normális kialakítását biztosíthatja ha a lej reális árfolyamának kialakulásában egyéb zavaró körülmények nem játszanak közre.

Az természetes, hogy a kormányoknak ez a legújabb intézkedése nem oldja meg valutáris problémáinkat. Ennek az intézkedésnek egyedüli következménye az, hogy a helyzet nem válik még súlyosabbá. Radikális megoldás csak az lehet, hogy a lej bármilyen árfolyamon állandósítsák s ne várjanak tovább annak revalorizálására, ami — úgy látszik — csak lehetetlen terv.

Amint más országokban történt, ahol gyenge volt a valuta, nálunk is csak a lej stabilizálása teheti lehetővé az ország gazdasági életének ujáteremtését. A stabilizált lej-jel meg lehet kezdeni a termelésnek, kivitelnek és szállításnak intenzívebbé tételét, mert csak az állandó értékű pénz adhatja meg a munka, a vagyon és gazdasági műveletek biztonságát.

Ugyancsak az értékállandósítás alapján sikerülhet, hogy megkapja az ország a nagy külföldi kölcsönt, melyre égető szükség van s amelyet kétségtelenül nem kapunk meg azon ok miatt, mert a külföld fél a jelenlegi helyzetben attól, hogy a költségvetési egyensúly esetleg felborul, amit viszont a pénzügyi erő erős hulláma könnyen előidézhethet.

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, május 27

A világpiacon: Az olasz lira francia frank és lej szilárdul.

A belső piacon: Lanyha iránvzat. — Nagy kínálat, kevés készpénz, nincs kereslet. Az árfolyamok lanyhulnak. Nálunk kínálati árfolyamok: egy svájci frank 19.70 lej, egy angol font 1255 lej, egy dollár 237 lej, egy francia frank 8.45 lej, egy olasz lira — egy cseh korona 7.63, egy osztrák shilling 36.5, egy dinár 4.60, egy német márka 61.40, egy lejért 285 magyar korona.

Zürich: Devizák (zárjelben a tegnapi zárjelűtől való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 122.90, egy dollár 5.16 és egy negyed, egy angol font 25.11, (— egy negyed), száz francia frank 17 (12 és fél), száz olasz lira 19.40 (15), száz cseh korona 15.32 (11), száz dinár 9.12 és fél (1), száz leva 3.75, száz lej 2.04 (0.04), tízezer magyar korona 0.7230, tízezer osztrák korona 0.73.

Budapesti értéktőzsde. Szerdán kedvetlen az iránvzat. Zárási árfolyamok ezresekben: Magyar Hitel 3.9.5, Osztrák Hitel 113.5, Salgó 376, Rima 91, Délv. ut. 75, Államvasut. 336, Kohó 170, Atlantika 3, Canz Danubius 1115, Köszén 2955, Nasici 1160, Szlavonia 30, Földhitelbank 150, Viktoria mai. m. 38.5, Keresk. Hitelbank 12.5, Pesti Magyar Kereskedelmi 778, Beocsini 975, Láng 65, Lipták 22, Schick 54.5, Zabolai 19, Cukoripar 1240, Hungária mátr. 86, Olaszbank 19, Angol-Magyar 27, Leszámitoló 55, Magyar-Cseh 11, Nova 231, Kronberger 1.2, Csáky 5, Izzó 695, Magnezit 635, Viktoria butor 1, Ofa 305, Malomszky 5, Pesti Hazai 1465.

Budapesti terménypiac. Az árak tartottak. Buza 435—427, rozs 230, tákamányárpa 250, sörárpa 325, zab 270, tengeri 207.5, korpa 177,

Bábel tornya

— Regény. —

Írta: Szántó György.

79

— És te hiszel ezekben az istenekben?

— Hiszek minden istenben, aki boldogít. És ez csak úgy történhetik meg, ha alkalmazkodik minden ember a jelkéhez. Nézd, uram, az egyiptomi nép nem szerette a háborút. Nem is volt rá szüksége. Termékeny országa megadta neki a boldogságot és ime istensége a termékenység volt. Ammon Rá, a napisten megáldotta a Nilus lapályát és Osiris, a mag, újból és újból a földbe szállt, hogy halálával újra szülessék.

János minden szóra figyelt. Agya tisztán fogta fel az egyszerű szavakat, amelyek percek alatt sok mindent megváltoztattak a gondolatok és érzések kusza öserdejében.

— A hellének szerették szép földjüket és szerették a szép embert. A szeretett természet erőit szép emberekben istenítették.

— Ki róhatná bűnül fel nekik? — kérdezte a barát mintegy önmagától. Aztán így folytatta:

— A rómaiak tőlük tanulták azt a keveset, amit az állam hatalmának fejlesztésén kívül tudtak. Isteneiket is tőlük kölcsönözték, de megtanították őket az állam szolgálatára. Egy nép istenének titkát nem tudom megfejteni.

— Melyik az, kérdezte János.

— A zsidók Jehováját. Mert ő az igazság. Rettenetes bosszuálló és egyben végtelen kegyelmű. Aki megtér hozzá, az a kiválasztott néphez tartozik, de senkinek meg nem nyilatkozik, hogy megtérhessen hozzá.

János megdöbbenve hallgatta. Ugy érezte, hogy hangyává zsugorodik és az éjszaka sötétje a nagy mindenséggé tágul, amely csak szálamas hangyaboly. Ő előtte, akinek a nevét nem szabad kimondani, így találkozott Istennel a táború mellett, amely csipkebokorként lángolt.

— Kellett, hogy az apa elküldje a fiút vigasztalónak, mondotta Juliánus. Mert a hellének emberistenei nem ismerték a fájdalmat. Ő pedig a szenvedését hozta nekünk örök vigaszul.

Sokáig hallgattak. A gondolatok láncolatában itt volt az a láncszem, amelyben nem érezték magukat sem felülállóknak, sem maguk fölött nem érezhettek egy nyomasztó felfoghatatlanságu lényt.

— Az indus nép vallását a legkötelesebbnek tartom, szólalt meg aztán Juliánus. Figyelj csak, uram. Brahman, az Ősök, a kettősségnélkül való. Az a zsidók istene. Isvara, a magát megosztani tudó egyetlen, ez a mi istenünk. Az ő háromságuk ennek kebelében Brahma, az teremő, Visnu, a fenntartó és Siva, a pusztító megújító.

— Igen, így mondta az indusok papja a khánnak.

— Nos, figyelj hát. A termő, az anya. És a mi urunk, Visnunak egyik megtestesülése, aki szeretetében mindannyiszor alá száll, valahányszor meg kell váltania a világot.

— És Siva?

— Látod ezt a tüzet? O Siva. Pusztítva melegít és világít. A hajnalban csak üszkök maradnak utána és pernye. De jön a szél, amely néha szintén pusztít. A szél elviszi az üszköket és pernyét és a kormos földön újból kizöldül a fű. Harangvirágok fognak újra bólogatni a hamu helyén.

A sötétség alig észrevehetően egy halk sötétszürke árnyalatban megtört. A tüzeket nem élesztgették és így egymásután haltak el a szürkületben. A barát felállott tatárszűréről, amelyen eddig hevert.

— Látod, uram, a magyar földön is kiadott a pusztító tűz. Kellettek a lángok, hogy elégecsék a felgyúlt korhadó avart. Most még hamueső táncol a szélben egy elégett ország egén, de elpusztult minden, ami rohadott volt és nemsokára kizöldül a fű. Nemcsak a falvak és városok fognak újra épülni, de a hit és az erkölcsök is megtisztultan fognak felújodni. Így rendelte ezt Siva, a pusztító megújító.

(Vége. köv.)

Kiadó: a Brassói Lapok könyvnyomdája.

ETERNIT LEGKIVÁLÓBB FEDŐANYAG

METEOR
FABRICA DE ETERNIT, LOSORHEIU

Főbizománys Brassó megye részére:
Demeter Gärtner és Tsa. rt.
Brassó, Vasút-utca 58 c.
Dus választék állandóan raktáron.

UJDONSÁG

KELEMENNE
ZATHURECZKY BERTA
új társadalmi regénye

Az embergyűlölő

izléses kiállításban, többször
fedőlappal, finom papíron
megjelent és kapható min-
den könyvesboltban s a
Brassói Lapok minden
bizománysánál.
Ára 80 lej.

Postán megrendelhető a kiadónál:
Brassói Lapok
Könyvosztálya, Brassó.

Tűz-, betörés- és autogénbiztos
**pénzszekrényeket,
okmányszekrényeket
bankpáncélszobákat
gyárt**

2323 **Jakabfy & Comp.**
Timișoara, Str. Timotei Cipariu 3
Képviselőket keresünk.

Egyetlen háztartás
sem nélkülözheti Krbeke

A házcukrászat
kézikönyve

című elsőrangú lezsláskönyvet. Több száz
receptje világos és pontos utasítást ad a
túrós-csuszától, káposztás-kockától — a
boszorkánykrém, ananász-parfált és tö-
ltött datolyáig minden házilag előállít-
ható sütemény elkészítésére vonatkozólag.
ötödik javított kiadás. Most jelent meg.
Tartós felvázson kötésben, ára 40— lej.
Kapható mindenütt. — Postai megren-
deléseket azonnal elintézi a kiadó
Brassói Lapok Könyvosztálya.

Saját műhelyéből

szállít a Julius Nedoma cég meny-
asszonyi kelengyét, női fehérneműt
(mérték után is) s ellátja a nagy-
üzemek (szállodák, szanatóriumok,
kórházak, intézetek stb.) fehér-
neműszükségletét.

Kérjen árajánlatot!
A rendelések gondos kivitelét és
pontos leszállítását garantálja a
cég neve

Julius Nedoma
Brassó, Kapu-u. 13. Telefon 5-73.

2244

Nagy küldemény

fényképező-
gép

érkezett, valamint az összes szükséges
cikkek.

2175

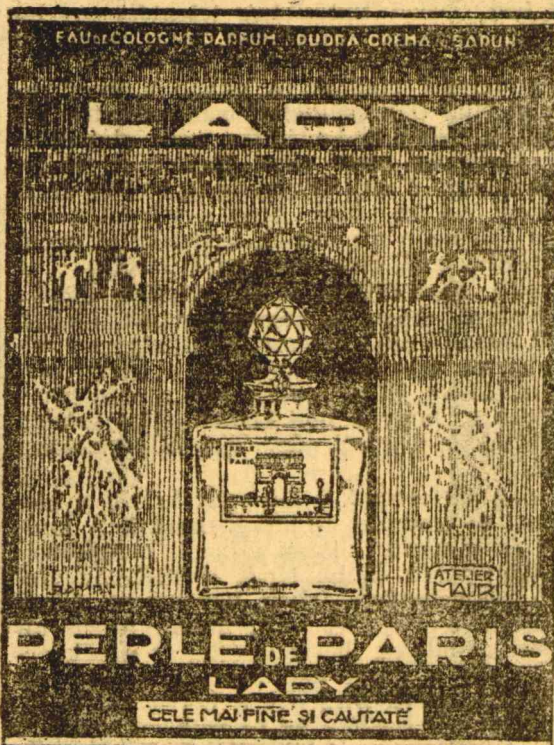
Foto- és sportáruház
GUST HERMANN Brassó,
Rózsater 19.

Vasipari szakkönyvek

Barna: Csavarmenetvágás	92.—
• Kőszőrülés, furás és marás az esztergapadon	80.—
• Eszterga, furó és maró- szerszámok	65.—
• Szerelők és lakatosok kézi- könyve	368.—
• Vas- és fémipari kézikönyv Boldizsár: Esztergályosok és maró- sók zsebkönyve	166.— 115.—
Knapp: A fémszínezés kézikönyve Luszher: Vasipari szerszámok. — A mérőeszközök szerkezete és gyakorlati használata	130.— 65.—
Péter: Vas és acélöntő	105.—
Sztipán: A bádigos	105.—
Szerényi: Mértékek és súlyok	32.—
Prohászka: Vasipari szerszámok	130.—

Postai megrendeléseket is azonnal elintézi a
Brassói Lapok Könyvosztálya.

Portóköltés és ajánlási díj csomagonként
8.— lej, utánvételt 12.— lej. — Regátba
csak az összeg előzetes beküldése ellené-
ben, ajánlva szállítunk.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 4 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej. — Állást keres-
nek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 40 lej.
Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizom-
nyosunknál is feladhat minden helységben, aki pont-
osan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz — Csak
válaszbélyeggel felszerelt kérde-
zősködésekre válaszolunk.

Cimexol
hőtbiztosan kiirt minden
poloskát
családostól. Egy
üveg ára 26 lej.
Kapható minden gyógy-
szertárban és drogéria-
ban. Főlerakat: KRAFFT
& HERBERTH, Brassó.

Nyugalomba vonulás
miatt elsőrangú szálloda
és étterem bérlet berende-
zéssel sürgősen és olcsón
eladó. Cim 7216 sz. alatt
a kiadóban.

Olcsón eladó 6 ülés
autó betegség miatt. Ba-
láz, Baraolt. 7239

Plissé a
divat

Villanyerőre berende-
zett plissézó mű-
helyünkben minden-
féle plissémunkat (álló-
tekő) holi- és fran-
cia divatmintákban,
120 cm szélességig
vállalunk.

Kell és Krausz
7256 Arad.

**Középkorú nő, az ös-
zes háztartásokban jár-
tas, 15 éves bizonyítvány-
nyal rendelkezik, magá-
nos urnál állást keres.**
Cim 7253 szám alatt a
kiadóban.

**Szesziző, gépészi vizs-
gával állást keres.** Lich-
teneger, Carei (Nagy-Ká-
roly) szeszgyár. 7252

Eladó. Dicsőszentmár-
tonban a város legforgal-
masabb helyén 25 szoba-
val ellátott egy emeletes
bérház, modern épület.
Családi okok miatt olcsón
eladó. Bővebbet Dosztál
Kálmánnál Dicsőszent-
márton. 7251

Kiadó Dicsőszentmár-
tonban 25 év óta fennálló
Sztójka-féle vendéglő,
kerthelyiség, kávéház, ét-
terem és tekepálya. A vá-
ros legelőkelőbb közönsé-
gének találkozó helye. Beteg-
ség folytán azonnal kiadó
vagy örökáron eladó. Bő-
vebbet Dosztál Kálmán-
nál Dicsőszentmártonban.

Egy kenyérsütő segéd
azonnal felvétetik. Cim
7244 sz. alatt a kiadóban

Allandó alkalmazást,
jó jövedelemmel (fix és
jutalék) nyerhetnek vil-
lanyipar nagy cégnél,
Brassóban, Nagyszeben-
ben és Kolozsváron, olyan
urak, kik jártasak előkelő
vevőkkel való bánásmód-
ban és látogatásban.
Miután a bevezetés fenti
három városban díjtala-
nul történik, nem szüksé-
gesek sem műszaki sem
kereskedelmi ismeretek.
Ajánlatok (lehetőleg né-
met nyelven) rövid élet-
rajzzal, életkor megjelö-
léssel és fényképpel,
Otto Kern, Braşov, poste
restante címre küldendők.

Energikus főmőlnár,
nagy praxissal, állását
változtatna bármilyen
nagy, vagy kis malom-
ban. Megkeresések "Tö-
rekvő 7268" jellegre a ki-
adóba.

Hosszu utca 92 szám
alatt egy **üzlethelyiség**
kiadó. Értekezni Lővész-
utca 3 B. 7265

Eladom öregség mi-
att Egerpatakon, a falu kö-
pontjában levő, rég fenn-
álló korcsma- és jó
galmu üzletemet, nagy-
szép lakással és száma-
mellékkel helyiséggel. Köt-
Sándor, Egerpatak. (Ar-
noasa) 7270

Szovátán, Géra fűtő-
társaságában kiadó szoba
szoba kiadó. Földes Zsolt
tán, Szovátán. 7271

**Önállóan dolgozó építé-
let- és műlakatos segé-
dek állandó állásba fel-
vétetnek.** Teindel, Arva-
ház-utca 39. 7272

Elköltözés miatt sü-
gősen eladó és azonnal
beköltözhető negyven é-
v óta fennálló fűszer, tra-
korcsma és 3 szoba le-
kással, mellékkel helyisé-
ből álló üzlet. Salamon-
Sztás-utca 23. 7273

Eladó 6 HP Shuttle-
worth gőzkazán 1200 mm
cséplőszekrénytel. Bert-
Aron, Aninoasa. (Eger-
tak) lud. Treiscaune. 7274

Méhrajok kerestek.
Ajánlatok "Méhrajok" cí-
alatt a kiadóhivatalba
küldendők. 7275

1. tudomásul!
Sulak F. festőművész
műterme Bucureşti,
Str. Morilor 42 szám
alatt van, ahol mű-
vész kiállítások, ar-
chitektúra, olajfestmények,
pasztellrajzok és kre-
tarajzok, természet-
vagy bármely be-
kötött fénykép után ké-
szülnek. — Régi képek,
képtárak restaurálása
Állandó képtárlás!
171

Brassói lakásom:
Vár-utca 104.

Egy szakképzett szőlő-
gyártósegéd azonnali be-
lépésre felvétetik, Moldo-
ván, Aita-Mare. 7280

Családi ház kis kerttel,
azonnal beköltözhető
150.000 lej. Érdeklődni
Friedmann Mária, Vár-
47 szám. 7281

Fogarason, Str. Verde
15 szám alatt, egy szoba-
éjjeli üzem, szeparé és
10 vendégszobával 5 évre
haszonbérbe adó. Ugyan-
itt ezen üzlet teljes in-
ventára u. m.: villany-
zongora, márvány asztal-
ok, szalon-divánok, tel-
jes szeparé- és szalon-
berendezés, 10 vendé-
szoba berendezés család-
okok miatt örök áron el-
adó. Értekezni lehet fenti
cim alatt a tulajdonos-
nál. Csak komoly vevőkkel
és személyes jelentkezé-
ssel bonyolítja le ezen
üzletet. 7282

Elemi iskolai
értesítő
könyvecske,
román-magyar. darabon-
ként 5 lejtől kapható
a "Brassói Lapok"
könyvkereskedé-
sében. Tanuló-
nak, nagyobb
megrende-
lésnél!

kedvezmény
adunk. — Postai meg-
rendeléseket utánvétellel
azonnal elintézzük. 7283

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavállalatának körforgógé pén Brassóban